

Roczne sprawozdanie z działalności Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego¹ za rok 2019

- Formularz należy wypełnić w języku polskim.
- Wypełnia się tylko pola białe.
- Wypełniając informacje o poszczególnych zadaniach i działaniach realizowanych przez Instytut (pkt 3-8 należy uwzględnić stopień ich realizacji).

1. INFORMACJE OGÓLNE

Podstawa prawna	Narodowy Instytut jest agencją wykonawczą w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.), która działa na podstawie ustawy z dnia 15 września 2017 roku o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego i statutu, który został nadany Instytutowi Rozporządzeniem Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego z dnia 23 maja 2018 roku w sprawie nadania statutu Narodowemu Instytutowi Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz. U. z 2018 roku poz. 989).
Zakres działalności Instytutu	Narodowy Instytut jest instytucją właściwą w sprawach wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a także działalności pożytku publicznego i wolontariatu w zakresie określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

2. DANE JEDNOSTKI

Adres siedziby i dane kontaktowe	Kraj: Polska	Województwo: Mazowieckie	Powiat: Warszawa
	Ulica: al. Jana Pawła II	Nr: 12	Nr lokalu: nd
	Miejscowość: Warszawa	Poczta: Warszawa	Nr telefonu: 22 468 44 00
	Nr faksu: 22 468 44 01	E-mail: kontakt@niw.gov.pl	Strona www: www.niw.gov.pl
Numer REGON	368854582		
Numer NIP	7010780575		
Organ nadzoru	Przewodniczący Komitetu ds. Pożytku Publicznego		
Organy Instytutu (w przypadku zmian w składzie organów należy wykazać wszystkich członków i wskazać w jakim okresie danego roku pełnili tę funkcję)	<p>Rada NIW-CRSO:</p> <p>Członek Rady powołany przez Prezydenta RP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dr hab. Marek Rymsza (członek Rady od 29 stycznia 2018 r.) <p>Członkowie Rady powoływani przez Przewodniczącego Komitetu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Piotr Mazurek (członek Rady od 26 stycznia 2018 r.) • Anna Gembicka (członek Rady od 2 października 2018 r.) • prof. dr hab. Ewa Leś (członek Rady od 2 października 2018 r.) 		

¹ Zwany dalej: „NIW-CRSO”.

	<p>Członek Rady powoływany przez ministra do spraw finansów publicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Michał Jędrzejczyk (członek Rady od 30 listopada 2018 r.) <p>Członkowie Rady reprezentujący organizacje pozarządowe powoływani przez Przewodniczącego Komitetu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Weronika Czyżewska-Wagłowska (członek Rady od 26 stycznia 2018 r.) • Ilona Gosiewska (członek Rady od 26 stycznia 2018 r.) • Wojciech Jachimowicz (członek Rady od 26 stycznia 2018 r.) • Sebastian Wijas (członek Rady od 26 stycznia 2018 r.) • dr Tymoteusz Zych (członek Rady od 26 stycznia 2018 r.) <p>Członek Rady reprezentujący jednostki samorządu terytorialnego powoływany przez Przewodniczącego Komitetu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Urszula Nowogórska (członek Rady od 13 kwietnia 2018 r. do 25 października 2019 r.; do końca 2019 r. nie został powołany w to miejsce nowy członek Rady) <p>W dniu 13 lutego 2018 roku Przewodniczący Komitetu powołał na przewodniczącego Rady NIW-CRSO p. Wojciecha Jachimowicza.</p>	
	<p>Dyrektor Instytutu:</p> <p>Wojciech Kaczmarczyk, powołany w dniu 20 listopada 2017 roku przez Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego</p>	
Zastępcy Dyrektora Instytutu	<p>Zastępcy Dyrektora:</p> <p>Piotr Krygiel, powołany w dniu 21 listopada 2017 roku przez Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego na wniosek Dyrektora Instytutu</p> <p>Weronika Najda, powołana w dniu 2 października 2018 roku przez Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego na wniosek Dyrektora Instytutu</p>	
Komórki organizacyjne Instytutu, w tym liczba osób zatrudnionych w tych komórkach	Nazwa komórki organizacyjnej	Liczba zatrudnionych osób w okresie sprawozdawczym
	Biuro Programów Horyzontalnych	15
	Biuro Programów Tematycznych	6
	Biuro Programu Korpus Solidarności	8
	Biuro Organizacji Pożytku Publicznego	3
	Zespół Wsparcia	2
	Biuro Komunikacji i Promocji	6
	Zespół Radców Prawnych	2
	Biuro Organizacyjne	8
	Biuro Księgowości i Finansów	6
	Główna Księgowa	1

Przeciętna liczba zatrudnionych w okresie sprawozdawczym, w przeliczeniu na etaty	Liczba osób zatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty, na początek okresu sprawozdawczego	Liczba osób zatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty, na koniec okresu sprawozdawczego
52,5	45	60

3. OPIS NAJWAŻNIEJSZYCH DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ INSTYTUT W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

W roku 2019 NIW-CRSO przeprowadził następujące otwarte konkursy dotacyjne:

- W ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020: edycja 2019 konkursu, edycja 2020 - Priorytet 1; edycja 2020 - Priorytety 2-4 (przeprowadzenie naboru);
- W ramach Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 PROO: edycja 2019 Priorytet 1a; edycja 2019 Priorytet 1b; edycja 2019 Priorytet 3; edycja 2019 Priorytet 4; edycja 2019 Priorytet 5.

W ramach przeprowadzonych konkursów udzielono:

- 562 dotacji w ramach Programu FIO 2014-2020 (203 dotacje w ramach transzy na rok 2019 projektów dwuletnich FIO 2018, 236 dotacji w ramach FIO 2019, 23 dotacje w ramach FIO 2020 P1). W ramach FIO 2019 dofinansowanych zostało 97 podmiotów z miejscowości poniżej 50 tys. mieszkańców oraz 126 podmiotów o budżecie niższym niż 100 tys. zł).
- 327 dotacji w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 PROO.

Szczegółowa informacja nt. powyższych konkursów została zawarta w części dotyczącej opisu realizacji przez NIW-CRSO ww. Programów.

Działania w ramach programu Korpus Solidarności prowadzone były samodzielnie przez NIW-CRSO oraz we współpracy z partnerami na terenie kraju. W ramach otwartego konkursu ofert wybrano 15 regionalnych (wojewódzkich) partnerów, którzy realizowali działania przewidziane w programie.

Dla bezpośrednich adresatów programu (wolontariuszy, koordynatorów wolontariatu, organizatorów i otoczenia wolontariatu) prowadzono działania, których celem było zachęcenie do udziału w programie oraz przygotowanie do wolontariatu długoterminowego. Wolontariusze brali udział m.in. w spotkaniach informacyjnych, szkoleniach podstawowych i rozwijających, korzystali z porad w zakresie działań wolontariackich, organizowano akcje wolontariackie, które miały na celu popularyzację wolontariatu. Koordynatorzy i organizatorzy wolontariatu uczestniczyli w szkoleniach z zakresu organizacji i zarządzania wolontariatem, w debatach, stażach rozwojowych w doświadczonych placówkach, korzystali z konsultacji w zakresie współpracy z wolontariuszami. Dla otoczenia wolontariatu w środowiskach lokalnych prowadzono akcje informacyjne, promowano wolontariat długoterminowy, wspierano tworzenie lokalnych koalicji na rzecz wolontariatu.

NIW-CRSO zapewnił wsparcie merytoryczne i promocyjne dla partnerów programu, organizował spotkania, szkolenia, pomoc opiekunów w realizacji zadań. Opracowano program edukacyjny programu, przygotowano kadre trenerską, która prowadzi działania edukacyjne w ramach Korpusu. Współpraca z partnerami rozpoczęła proces tworzenia nieformalnej „sieci współpracy partnerskiej”, która zapewni trwałą strukturę wspierania i rozwoju programu w kolejnych latach.

Podczas zorganizowanego Forum Wolontariatu, dwudniowej konferencji dla organizatorów wolontariatu i wolontariuszy, oficjalnie zainaugurowano rozpoczęcie programu. Przeprowadzono także Forum Wolontariatu Szkolnego, które służyło m.in. wymianie doświadczeń praktyków wolontariatu, określeniu potrzeb środowiska oświatowego w zakresie rozwijania działań społecznych dzieci i młodzieży.

W ramach działań promocyjnych, przeprowadzona została ogólnopolska kampania społeczna pod hasłem „Pomagaj nie raz a cały czas” zachęcająca do udziału w wolontariacie Korpusu Solidarności. U uruchomiono serwis internetowy programu oraz System Obsługi Wolontariatu, który służy m.in. do rejestracji uczestników Korpusu, pozwala na wybór ofert wolontariatu, dokumentowanie działań wolontariuszy i organizatorów wolontariatu. Rozpoczęto prace nad procesem certyfikacji organizacji uczestniczących w programie. Opracowane zostały założenia Karty Wolontariusza, unikalnego programu benefitowego dla członków Korpusu.

NIW-CRSO realizował także zadania ustawowe dotyczące prowadzenia wykazu OPP. Zgodnie z art. 27a

ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 688, z późn. zm.) Dyrektor NIW-CRSO opublikował na stronie www.niw.gov.pl/opp/sprawozdania-opp w dniu 14 grudnia 2018 roku wykaz organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za 2018 rok w 2019 roku, w którym było uwzględnionych 8.857 organizacji pożytku publicznego. Począwszy od stycznia 2019 roku wykaz ten był co miesiąc aktualizowany, przy czym w kwietniu dwukrotnie. Dopisywane były do niego organizacje, które w myśl art. 27a ust. 3a ww. ustawy wykazały, że zamieszczenie sprawozdań za 2018 rok nastąpiło bez ich winy albo z przyczyn od nich niezależnych, natomiast usuwane były te organizacje, w stosunku do których wpisana została do Krajowego Rejestru Sądowego informacja o otwarciu likwidacji lub ogłoszenia upadłości, lub które straciły status organizacji pożytku publicznego, lub zostały wykreślone z Krajowego Rejestru Sądowego. Szczegółowe informacje dotyczące liczby organizacji znajdujących się w wykazie w poszczególnych miesiącach zaprezentowane zostały w pkt. 5.2. Dane związane z wykazem i jego aktualizacjami były na bieżąco przekazywane do Ministerstwa Finansów.

4. REALIZACJA PROGRAMÓW WSPIERANIA ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

(należy wypełnić załącznik do niniejszego wzoru sprawozdania, odrębnie dla każdego programu)

5. ZADANIA INSTYTUTU WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 24 KWIETNIA 2003 R. O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE²³

5.1 SPRAWOZDAWCZOŚĆ ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO

Liczba organizacji pożytku publicznego (opp), które zamieściły zatwierdzone sprawozdanie finansowe i roczne sprawozdanie merytoryczne z działalności za 2018 rok na podstawie

1) art. 23 ust. 6 ustawy

2) art. 23 ust. 6b ustawy

w terminie (do 15 lipca)	po terminie	w terminie (do 30 listopada)	po terminie
8.357	565	119	4
Liczba wezwań (art. 33a ust. 1 pkt 1 ustawy)		Liczba wniosków do sądu (art. 33a ust. 1 pkt 2 ustawy)	
446		181	

5.2 WYKAZ ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO UPRAWNIONYCH DO OTRZYMANIA 1% PODATKU DOCHODOWEGO ZA ROK 2017 W 2018

Data sporządzenia i zamieszczenia wykazu

14 grudnia 2018 roku

Liczba opp

8.857

Aktualizacja wykazu	Data	Liczba opp	
	14 stycznia 2019 roku	8.878	
w tym			
dodanych		usuniętych	
	33	12	
Aktualizacja wykazu	Data	Liczba opp	
	18 lutego 2019 roku	8.950	
w tym			
dodanych		usuniętych	
	83	11	
Aktualizacja wykazu	Data	Liczba opp	
	14 marca 2019 roku	8.980	
w tym			

² Dz. U. z 2019 r. poz. 688.

³ Zwana dalej: „ustawą”.

	dodanych	usuniętych
	50	20
Data	Liczba opp	
	8.992	
	w tym	
10 kwietnia 2019 roku	dodanych	usuniętych
	23	11
Data	Liczba opp	
	8.998	
	w tym	
25 kwietnia 2019 roku	dodanych	usuniętych
	6	0
Data	Liczba opp	
	8.987	
	w tym	
13 maja 2019 roku	dodanych	usuniętych
	0	11
Data	Liczba opp	
	8.977	
	w tym	
12 czerwca 2019 roku	dodanych	usuniętych
	0	10
Data	Liczba opp	
	8.972	
	w tym	
12 lipca 2019 roku	dodanych	usuniętych
	1	6
Data	Liczba opp	
	8.959	
	w tym	
21 sierpnia 2019 roku	dodanych	usuniętych
	0	13
Data	Liczba opp	
	8.954	
	w tym	
10 września 2019 roku	dodanych	usuniętych
	0	5
Data	Liczba opp	
	8.929	
	w tym	
3 października 2019 roku	dodanych	usuniętych
	0	25
Data	Liczba opp	
	8.924	
	w tym	
12 listopada 2019 roku	dodanych	usuniętych
	0	5
Data	Liczba opp	
	8.915	
	w tym	
6 grudnia 2019 roku	dodanych	usuniętych

		0	9
5.3 FUNDUSZ WSPIERANIA ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO⁴			
Stan środków Funduszu na początek okresu sprawozdawczego		Stan środków Funduszu na koniec okresu sprawozdawczego	
95.446,74 zł		223.866,06 zł	
Kwota wpłat na Funduszu			
Środki finansowe pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych niewydatkowane przez opp, które utraciły status opp		99.294,23 zł	
Środki finansowe pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych wydatkowane niezgodnie z art. 27 ust. 2 wraz z odsetkami		28.253,50 zł	
Środki finansowe pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych przekazane na rzecz opp, która nie została uwzględniona w wykazie organizacji mających status opp, o których mowa w art. 27aa ust. 3, wraz z odsetkami		109,00 zł	
Odsetki od wolnych środków finansowych przekazanych w zarządzanie na podstawie art. 78d ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵		762,55 zł	
Łączna kwota wpłat		128.419,32 zł	
Liczba podmiotów dokonujących wpłaty		Liczba decyzji wydanych w trybie art. 22 ust. 9, art. 27 ust. 2a i art. 27aa ust. 4 ustawy	
17		9	
Opis udzielonego wsparcia ze środków funduszu	Środki zgromadzone w Funduszu nie były w 2019 roku rozdysponowane w trybie otwartego konkursu ofert ze względu na ich zbyt małą kwotę.		
5.4 INNE DZIAŁANIA DYREKTORA INSTYTUTU W ZAKRESIE ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO			
Podstawa prawna	Liczba wezwań	Liczba wniosków skierowanych do sądu	Liczba wniosków, na podstawie których opp straciły status opp
art. 27aa ust. 5 ustawy		0	0
art. 33 ust. 2 ustawy		0	0

⁴ Zwany dalej „Funduszem”.

⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 869

art. 33 ust. 3 ustawy		0	0
art. 33a ust. 2 pkt 1-8 ustawy	1	0	0
art. 33a ust. 3 ustawy		0	0
art. 33aa ustawy		7	0

5.5 KONTROLE POWIERZONE PRZEZ PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU DO SPRAW POŻYTKU PUBLICZNEGO

Przewodniczący do spraw Pożytku Publicznego nie powierzył w 2019 roku Dyrektorowi Instytutu żadnych kontroli do przeprowadzenia.

6. DZIAŁANIA INFORMACYJNO-EDUKACYJNE I KOMUNIKACJA

W 2019 r. w NIW-CRSO zrealizowano następujące działania komunikacyjne:

- konferencja doroczna NIW-CRSO „Społeczeństwo obywatelskie: przestrzeń troski o dobro wspólne”: spotkanie 369 uczestników – działacze NGO, polityków, dziennikarzy, ekspertów III sektora i przedstawiciele świata biznesu, poświęcone wymianie doświadczeń i integracji, które w trakcie dyskusji panelowych i prelekcji umożliwiło dyskusję na najważniejsze tematy dotyczące rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Konferencja z udziałem zaproszonych gości, w tym Prof. Piotra Glińskiego, Wiceprezesa Rady Ministrów i Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego odbyła się 29 listopada w Hotelu Novotel Centrum. Głównym wydarzeniem konferencji była debata pt. "Troska o dobro wspólne w podzielonym społeczeństwie", z udziałem gościa specjalnego Prof. Piotra Glińskiego, Dr Barbary Fedyszak-Radziejowskiej (Doradcy Prezydenta RP), Ilony Gosiewskiej ze Stowarzyszenia Odra-Niemen (Rada NIW-CRSO), Kuby Wygnańskiego z Pracowni Badań i Innowacji Społecznych Stocznia, Pawła Kurtyki z Fundacji im. J. Kurtyki, Ks. Zenona Myszka ze Związku Diecezjalnego Dzieła Kolpinga Diecezji Pelplińskiej. Podczas konferencji odbyło się 12 dyskusji panelowych na tematy: Jeden sektor – wiele światów: miejsce organizacji obywatelskich w kształtowaniu dobra wspólnego, Jak wyjść z niszy, czyli jak ciekawie opowiadać światu o NGO?, Jak badać trzeci sektor?, Ekonomizacja non-profit: oksymoron czy droga do stabilności sektora?, CSR w fundacjach korporacyjnych jako czynnik rozwoju III sektora, Plany rozwoju instytucji dialogu obywatelskiego w Polsce (RDO, WRDO, RDzMP, samorządowe rady seniorów, młodzieży i rodzin), Kierunek zmian w systemie realizacji zadań publicznych, Różnorodne oblicza wolontariatu, Nowa perspektywa finansowa w funduszach europejskich, Jeśli nie grant, to co: fundraising jako szczepionka na grantozę?, Szanse i wyzwania dla lokalnych mediów obywatelskich, Polityka państwa skierowana do środowisk młodzieżowych. Konferencji towarzyszyła prezentacja kół gospodyń wiejskich i innych organizacji pozarządowych. Uświetniła ją uroczysta gala, w trakcie której 13 beneficjentów Programu FIO przedstawiło swoje działania realizowane z dotacji z programu. Wśród beneficjentów, którzy przyjechali z różnych regionów kraju, znalazły się podmioty reprezentujące szerokie spektrum działalności: Fundacja Pro Publica z Wrocławia, Instytut Dyskursu i Dialogu z Torunia, Fundacja "Rodzice Szkole" z Warszawy, Stowarzyszenie Prospołecznych Inicjatyw Kombajn Kulturalny z Wydmin, Fundacja Dom Kultury z Warszawy, Klub Bokserski Legia z Warszawy, Stowarzyszenie na rzecz rozwoju wsi Jelna "Złoty Potok" z Jelnej, Fundacja Sztuka Nauki z Lublina. Galę prowadzili: Anna Grabowska (Polskie Radio) i Jan Mela (Fundacja Poza Horyzonty).
- w NIW-CRSO prowadzone są **4 profile w mediach społecznościowych**: na **Facebooku, Twitterze, Instagramie i Youtube**; w 2019 r. liczba fanów na Facebooku wzrosła o ponad 4.300 osoby – z 2950 os. na koniec 2018 r. do 7.260; ilość obserwujących na Twitterze wzrosła w 2019 r. ponad dwukrotnie do 457 osób. Na kanale NIW-CRSO na Youtube publikowane są filmy dotyczące działalności NIW-CRSO, projektów realizowanych przez beneficjentów oraz webinarium Akademii NIW, a także dotyczące poszczególnych programów realizowanych przez Instytut. Kanał ma ponad 260 subskrypcji. W kwietniu 2019 r. został uruchomiony kanał NIW-CRSO na Instagramie, który jest obserwowany przez ponad 500 użytkowników. Profile w mediach społecznościowych, razem ze stroną internetową niw.gov.pl, to główne kanały komunikacji NIW-CRSO; ze wszystkimi internautami prowadzona jest komunikacja na bieżąco, zarówno poprzez komentarze, jak i prywatne wiadomości, a także poprzez wiadomości przesyłane na adres media@niw.gov.pl i kontakt@niw.gov.pl.
- **komunikacja elektroniczna**: informacje o aktualnych wydarzeniach i działaniach NIW-CRSO są

publikowane na stronie www.niw.gov.pl, która jest nie tylko źródłem informacji bieżących, ale również stanowi repozytorium dokumentów i informacji dot. programów, których NIW-CRSO jest operatorem, pełni też funkcję Biuletynu Informacji Publicznej. W 2019 r. stronę odwiedziło ponad 220 tys. internautów. Liczba odsłon na stronie wyniosła blisko 1.250.000, czyli średnio ponad 103.600 odsłon miesięcznie, w stosunku do planowanych 60-70 tys. Zaplanowana na 2019 r. modernizacja strony została odłożona, ponieważ z rozpoznania rynku wynikało, że koszt tego działania był zbyt wysoki w stosunku do wcześniej przewidywanego. Ponadto działania zostały skoncentrowane na uruchomieniu nowego kanału komunikacji – **newslettera**. Newsletter był wysyłany do organizacji i osób, które wyraziły zainteresowanie otrzymywaniem informacji tą drogą. W 2019 r. wysłano łącznie 19 newsletterów. Średnia *open rate* newslettera wyniosła blisko 30%, a średnia *click through rate* wyniosła 7,55%. Nominalnie wartości te przedstawiają się odpowiednio: blisko 3.900 i 858. Średnia liczba odbiorców wyniosła blisko 14.300.

- **współpraca z mediami tradycyjnymi:** w 2019 roku sformułowano 6 informacji prasowych oraz 7 odpowiedzi prasowych; w tym czasie prowadzono aktywną dwustronną komunikację z mediami ogólnopolskimi i lokalnymi poprzez m.in. wywiady udzielane przez przedstawicieli NIW-CRSO w trakcie wydarzeń organizowanych przez Instytut (np. konferencja doroczna NIW-CRSO „Społeczeństwo obywatelskie: przestrzeń troski o dobro wspólne”, „Forum Wolontariatu”) lub wydarzeń organizowanych przez instytucje oraz organizacje pozarządowe w całym kraju.
- **monitoring mediów** tradycyjnych i społecznościowych: przez cały rok działał całodobowy monitoring mediów tradycyjnych i społecznościowych. Monitoring umożliwia bieżący dostęp do materiałów medialnych, które ukazują się na temat NIW-CRSO; pozwala to na efektywne prowadzenie komunikacji wizerunkowej, skuteczniejsze dotarcie do osób zainteresowanych działalnością Instytutu, a także szybsze reagowanie w sytuacjach kryzysowych.
- **komunikacja wewnętrzna:** komunikacja do i od pracowników nt. istotnych wydarzeń, nowych procedur i zmian, jest realizowana w trakcie bezpośrednich spotkań oraz poprzez pocztę elektroniczną. Wprowadzono również system „Dzieje się”, którego celem jest zbieranie informacji o najważniejszych z punktu widzenia komunikacji wydarzeniach i działaniach biur programowych. Rozważane są również kwestie informatyczne związane z wdrożeniem intranetu.
- **wysyłka kartek świątecznych:** przed Wielkanocą i Bożym Narodzeniem zrealizowaliśmy wysyłki kartek okolicznościowych; łącznie wysłano blisko 700 kartek świątecznych, które trafiły do partnerów i pozostałych interesariuszy NIW-CRSO.
- **kampanie społeczne:** w 2019 r. zostały zrealizowane 2 kampanie społeczne.
  - W maju była to **kampania profrekwencyjna** pod hasłem „W Dzień Mamy #MamyWybory” przeprowadzona w celu mobilizacji Polaków do zagłosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego, które odbyły się 26 maja 2019 r. Głównymi kanałami komunikacji kampanii były ogólnopolskie stacje radiowe: Polskie Radio (PR1, PR3, PR4, PR24), RMF FM i telewizyjne: TVP (TVP1, TVP2, TVP Sport, TVP online), Polsat. Uzupełnieniem emisji w tych kanałach były działania w Internecie – w mediach społecznościowych i na lokalnych portalach informacyjnych. Skuteczność kampanii potwierdzają następujące dane:
    - oglądalność jednego spotu w telewizji wyniosła od 9.571 do 1.776.004,
    - prawie 20% widzów reklam emitowanych na Polsacie zobaczyło reklamę więcej niż raz,
    - film na YouTube został wyświetlony ok. 1.200.000 razy,
    - ponad 50% widzów na YouTube obejrzało reklamę do końca mimo możliwości skrócenia,
    - w ramach budżetu liczba wyświetleń bannerów w Internecie była większa o 22% więcej od zakładanej.
  - W grudniu została zrealizowana **kampania promująca wolontariat długoterminowy** oraz Program Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Długoterminowego na lata 2018 – 2030 Korpus Solidarności. W ramach kampanii zrealizowane zostały spoty video do telewizji, kampania bannerowa w Internecie, komunikacja w mediach społecznościowych, spoty radiowe oraz sesja zdjęciowa. Osiągnięto zakładane cele dotarcia do odbiorców:
    - całościowy zasięg: 21.225.439 (realizacja w 115%)
    - w tym telewizja: 5.449.010 (realizacja w 144%)

- w tym kino: 446.429 (realizacja w 123%)
- w tym radio: 10.600.000 (realizacja w 100%)
- w tym Internet: 4.730.000 (realizacja w 134%)
- **uczestnictwo w wydarzeniach pozarządowych na terenie całej polski (#NIWontour):** w 2019 roku przedstawiciele NIW-CRSO uczestniczyli w kilkudziesięciu spotkaniach zlokalizowanych w całej Polsce, w dużych miastach i małych miejscowościach; były to wydarzenia organizowane zarówno przez NIW-CRSO (np. spotkania promocyjne FIO, szkolenia w ramach Akademii NIW), jak i przez organizacje pozarządowe oraz instytucje (np., Uroczysta Gala 25-lecia Nagrody Bursztynowego Mieczyka w Gdańsku, Kongres Poradnictwa Obywatelskiego w Warszawie, konferencja pt. „Aktualne narzędzia ekonomizacji III sektora” w Chojnicach).

Ponadto Dyrektor NIW-CRSO uczestniczył m.in. w

- Spotkaniu konsultacyjnym nt. Ustawy o Kołach Gospodyń Wiejskich w Rzeszowie, 30 stycznia
- Konwencji Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego w Warszawie, 7 lutego
- Seminarium nt. Współpracy Jednostek Samorządu Terytorialnego z NGO w Opolu, 28 marca
- Konwencji Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego w Warszawie, 11 kwietnia
- IV Konferencji Młodzieżowych Rad Gmin w Warszawie, wspólnie z Przewodniczącym Komitetu ds. Pożytku Publicznego, 17 kwietnia
- Spotkaniu „tweet-up” nt. Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem w KPRM w Warszawie, wspólnie z Przewodniczącym Komitetu ds. Pożytku Publicznego, 23 maja
- III Forum Stowarzyszeń Beskidu Niskiego w Iwoniczu Zdroju, wspólnie z Przewodniczącym Komitetu ds. Pożytku Publicznego, 15 czerwca
- Kongresie Poradnictwa w Warszawie z udziałem Prezydenta RP, wspólnie z Przewodniczącym Komitetu ds. Pożytku Publicznego, 1 lipca
- Spotkaniu z NGO w Koszęcinie, 2 września
- XXIX Forum Ekonomicznym w Krynicy oraz Forum III Wieku w Krynicy, 3-5 września
- XII Forum Pełnomocników Marszałków ds. Współpracy z NGO w Dąbrowie Górniczej, 20 września
- IV Podkarpackim Forum Obywatelskim w Rzeszowie, 21 września
- V edycji Forum „Wspólnie dla Przyszłości” w Łodzi, 22 września
- Kongresie Kultury Polskiej – Kultura Jutra w Łodzi, 9 października
- V Dolnośląskim Kongresie Obywatelskim w Krzyżowej, 23 października
- VIII Słubickim Forum Organizacji Pozarządowych w Słubicach, 7 listopada
- Gali 10-lecia Stowarzyszenia „Odra-Niemen” we Wrocławiu, 16 listopada
- Gali IV Edycji Nagrody Dla Dobra Wspólnego w Warszawie z udziałem Prezydenta RP, wspólnie z Przewodniczącym Komitetu ds. Pożytku Publicznego, 19 listopada
- Forum Organizacji Pozarządowych w Białymstoku, 21 listopada
- IV Ogólnopolskiej Konferencji „Wolontariat w kulturze” w Warszawie, 25 listopada
- Konwencji Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego w Łodzi, 28 listopada
- Świętokrzyskim Kongresie Organizacji Pozarządowych w Kielcach, wspólnie z Przewodniczącym Komitetu ds. Pożytku Publicznego, 11 grudnia
- Gali Wolontariatu w Poznaniu, 12 grudnia

W przypadku ponad 30 takich spotkań ich organizacja była koordynowana lub współkoordynowana przez Biuro Komunikacji i Promocji NIW-CRSO, które zapewniało również oprawę promocyjną Instytutu; wszystkie wydarzenia, które są organizowane przez NIW-CRSO lub w których uczestniczy przedstawiciel NIW-CRSO, zostały zbiorczo ujęte pod hasłem #NIWontour.

- **Akademia NIW:** żeby zapewnić organizacjom pozarządowym wsparcie w ich codziennych działaniach, uruchomiono w maju Akademię NIW. Jest to cykl webinarów i warsztatów, w trakcie których pracownicy NIW-CRSO dzielą się swoją wiedzą i doświadczeniem dotyczącym działania w NGO. Tematyka działań Akademii jest dostosowana do potrzeb zgłaszanych przez organizacje III sektora, w odniesieniu zarówno do know-how, jak i narzędzi pomocnych w codziennej działalności. Projekt jest skierowany do następujących odbiorców:
  - organizacji społeczeństwa obywatelskiego,
  - beneficjentów programów prowadzonych przez Instytut,
  - społeczników działających w ramach grup nieformalnych,
  - przedstawicieli/pracowników samorządów terytorialnych,
  - pracowników firm zajmujących się społeczną odpowiedzialnością biznesu.

W związku z tym, że organizacje zgłaszały głównie zapotrzebowanie na szkolenia, żeby wyjść naprzeciw ich oczekiwaniom oferta Akademii obejmowała warsztaty lokalne i webinaria. Od maja do grudnia 2019 r. w ramach Akademii przeprowadzono łącznie 12 webinarów oraz lokalnych warsztatów, które odbyły się w różnych miejscach w kraju – Radomiu, Żąbkowicach Śląskich, Elblągu, Mielcu i Zamościu. Łącznie wzięło w nich udział ponad 500 osób. Dodatkowo nagrania z webinarów zostały udostępnione w kanale NIW-CRSO na Youtube, dzięki czemu mogą służyć jako źródło informacji dla osób, które nie mogły wziąć udziału w webinarach na żywo. Jeśli chodzi o planowane publikacje instrukcji, raportów, opracowań, analiz i podręczników – rozważane jest ich ujęcie w przyszłych planach dotyczących Akademii, ponieważ w dalszym ciągu to szkolenia są tym, czego najbardziej potrzebują organizacje.

- **współpraca z Narodowym Instytutem Samorządu Terytorialnego:** w maju 2019 r. Instytut nawiązał współpracę z NIST, której efektem było podpisanie uroczystego porozumienia o współpracy między obiema instytucjami. Celem tej współpracy jest usprawnienie współdziałania administracji terytorialnej i III sektora. Ceremonia podpisania miała miejsce 3 kwietnia, w dniu konferencji organizowanej wspólnie przez NIW-CRSO i NIST, zatytułowanej „Współpraca samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi – doświadczenia, perspektywy, wyzwania”. Celem konferencji była dyskusja na temat jakości współpracy sektora publicznego z sektorem pozarządowym, szukanie najkorzystniejszych kierunków rozwoju i pokazanie dobrych praktyk współdziałania sfery publicznej i NGO. Gościem honorowym wydarzenia był prof. Piotr Gliński – Wiceprezes Rady Ministrów, Przewodniczący Komitetu ds. Pożytku Publicznego. W spotkaniu wzięli udział m.in. przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych.
- **przygotowanie i wyprodukowanie gadżetów i materiałów promocyjnych:** w 2019 r. przeprowadzono postępowanie przetargowe na zakup materiałów promocyjnych i ekspozycyjnych dla NIW-CRSO i biur programowych, które obejmowało 45 pozycji asortymentowych i łącznie **ponad 60 tys. sztuk** materiałów promocyjnych. Dla Instytutu i poszczególnych programów zostały opracowane graficzne linie kreatywne, do wyróżnienia materiałów promocyjnych. Zamówione zostały również kalendarze książkowe i trójdzielne z logo NIW-CRSO.
- **działania promocyjne programów NIW-CRSO (FIO, PROO, ROHiS, KS):** w grudniu 2018 r. został uruchomiony konkurs w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. W związku z tym w styczniu prowadzone były **działania informacyjne** związane z promocją serii spotkań informacyjnych i samego naboru wniosków. W lutym 2019 r. wystartowały **3 konkursy** w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich Priorytetów 1a, 3 i 4, a w marcu uruchomiono Priorytet 5. Poza promocją konkursów i ich wyników w mediach społecznościowych i na stronie internetowej, na fanpage’u NIW-CRSO na Facebooku zamieszczane były **grafiki wyjaśniające zasady udziału w konkursach**. Dodatkowo została zrealizowana **animacja informacyjna w technice whiteboard nt. PROO** i poszczególnych priorytetów. Opracowano również **Informator PROO 5**, w formie przystępnej dla czytelnika, w którym jasno przedstawiono zasady składania i oceny wniosków, w celu udostępniania go w formie elektronicznej. 29 kwietnia wystartował **pierwszy konkurs Korpusu Solidarności** – Partnerstwo dla Wolontariatu, a 28 listopada została uruchomiona edycja lokalna tego konkursu. BKiP prowadziło promocję obu konkursów w swoich kanałach informacyjnych, było również zaangażowane w oprawę medialną **Forum Wolontariatu** organizowanego przez Biuro Programu KS. W trakcie Forum prof. Piotr Gliński, Wiceprezes Rady Ministrów i Przewodniczący Komitetu ds. Pożytku Publicznego dokonał uroczystej inauguracji Programu Wspierania Wolontariatu Długoterminowego Korpus Solidarności, a jego wystąpienie i towarzysząca Forum konferencja prasowa cieszyły się dużym zainteresowaniem mediów.

- Przygotowanie **Podręcznika Beneficjenta FIO 2019**: została opracowana kolejna edycja Podręcznika Beneficjenta FIO na 2019 r. – publikacja skierowana do beneficjentów konkursu, edycji 2019, w której znalazły się informacje o tym jak prowadzić i rozliczyć projekt; ponad 500 egzemplarzy Podręcznika zostało wysłanych do wszystkich, którzy otrzymali dotację w ramach FIO 2019.
- **Forum Wolontariatu Szkolnego**: 10 grudnia odbyło się Forum Wolontariatu Szkolnego pod Honorowym Patronatem Małżonki Prezydenta RP Agaty Kornhauser-Dudy. Było to zorganizowane przez Biuro Programu KS ogólnopolskie spotkanie przedstawicieli środowiska edukacyjnego: nauczycieli, pedagogów, psychologów, przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz pracowników instytucji odpowiedzialnych za kształt polityki edukacyjnej. Celem Forum była debata na temat wolontariatu szkolnego oraz wyjście z propozycją nowej formuły wolontariatu dzieci i młodzieży – Szkolnego Korpusu Solidarności, pokazanie Szkolnego Korpusu Solidarności jako dopełnienia rozwiniętych już i znanych form społecznego angażowania się uczniów, takich jak: Szkolne Koła Wolontariatu, wolontariat szkolny Caritas, Szkolne Koła PCK, czy ruch harcerski i skautowy, oraz wytyczenie najlepszej drogi na wprowadzenie tej inicjatywy w szkolne mury. W Forum wzięli udział Dyrektor i Zastępca Dyrektora NIW-CRSO, którzy udzielali wywiadów mediom zaproszonym przez BKiP.
- **międzynarodowe seminarium eksperckie**: zorganizowane przez NIW-CRSO wydarzenie było okazją do poznania i wymiany międzynarodowych doświadczeń w gronie instytucji rządowych oraz organizacji pozarządowych, zajmujących się projektowaniem i realizacją polityk ukierunkowanych na wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. W panelach, oprócz polskich ekspertów, wzięło udział 13 specjalistów z zagranicy: z Czech, Estonii, Lotwy, Rumunii, Chorwacji, Wielkiej Brytanii, Malty, Francji i Litwy, którzy zajmują się kwestiami wspomagania przez państwo aktywności obywatelskiej i funkcjonowania III sektora. Spotkanie odbyło się 27 i 28 czerwca w Centrum Konferencyjnym Nimbus w Warszawie i zgromadziło 86 uczestników.
- **spotkania z profesorem Indiana University (School of Public and Environmental Affairs)**: 1 lipca odbyły się spotkania pracowników NIW-CRSO, a także ekspertów PROO i partnerów Korpusu Solidarności. Zaproszony gość podzielił się swoimi osobistymi doświadczeniami z wdrażania amerykańskich programów rządowych wspierających aktywność obywatelską i rozwój wolontariatu, a także przedstawił dobre praktyki, które można wykorzystać w kontekście Korpusu Solidarności i innych programów NIW-CRSO.
- **uczestnictwo w wydarzeniach międzynarodowych**: Dyrektor NIW-CRSO uczestniczył m.in. w:
  - Seminarium „Resilient Democracy” w Brukseli, 6 lutego
  - Jury Polsko-Niemieckiej Nagrody Młodzieży w Berlinie, 13-14 lutego
  - Spotkaniach z instytucjami wsparcia Społeczeństwa Obywatelskiego w Bukareszcie, 4 marca
  - Spotkaniach z instytucjami wsparcia Społeczeństwa Obywatelskiego w Tallinie, 18 marca
  - Spotkaniach z instytucjami wsparcia Społeczeństwa Obywatelskiego w Budapeszcie, 22 marca
  - Spotkaniach z instytucjami wsparcia Społeczeństwa Obywatelskiego w Londynie, 29 kwietnia
  - Spotkaniu w National Lottery w Londynie, 5 czerwca
  - Civil Society Days w Brukseli, 12-13 czerwca
  - 2019 World Scout Jamboree, West Virginia, USA, 25-26 lipca
  - Spotkaniach z organizacjami wsparcia wolontariatu w Paryżu, 18 października
  - Seminarium instytucji dialogu obywatelskiego w Unii Europejskiej w Brukseli, 17 grudnia
- **Kongres Poradnictwa**: w dniu 1 lipca 2019 roku Kancelaria Prezydenta RP przy współpracy NIW-CRSO zorganizowała Kongres Poradnictwa z udziałem Prezydenta RP oraz Prof. Piotra Glińskiego, Wiceprezesa Rady Ministrów i Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego. Kongres odbył się w gmachu Politechniki Warszawskiej. W wydarzeniu wzięło udział ponad 500 przedstawicieli organizacji pozarządowych, samorządu terytorialnego i organów centralnych. Rozmawiano o integracji różnych nurtów poradnictwa: prawnego, obywatelskiego, psychologicznego, rodzinnego, konsumenckiego, zawodowego i prozdrowotnego. W dyskusji wzięli udział specjaliści reprezentujący zawody zaufania publicznego i profesje pomocowe oraz członkowie instytucji i organizacji poradniczych. W trakcie Kongresu odbyły się równoległe tematyczne sesje panelowe:

1. W stronę wspólnych standardów poradnictwa,
  2. Potrzeba pomocy – potrzeba zmian. W stronę powszechnego dostępu do systemu poradnictwa,
  3. Wspieranie organizacji obywatelskich świadczących różne formy poradnictwa,
- oraz dwa panele plenarne:

- panel z przedstawicielami różnych nurtów poradnictwa: prawnego, obywatelskiego, psychologicznego, rodzinnego, konsumenckiego, zawodowego i zdrowotnego, podsumowujący pracę grup tematycznych i dotyczący zakresu możliwej współpracy i kluczowych problemów integracji usług poradniczych;
- panel ministerialno-samorządowy o potrzebie stworzenia powszechnego dostępu do usług poradniczych, profesjonalizacji poradnictwa oraz integracji poradnictwa z innymi rodzajami usług społecznych.

NIW-CRSO zorganizował panel „Wspieranie organizacji obywatelskich świadczących różne formy poradnictwa”, w którym wzięli udział Dyrektor NIW-CRSO oraz przedstawiciele podmiotów publicznych i pozarządowych, którzy w codziennej działalności funkcjonują w przestrzeni sektora pozarządowego, w szczególności zaś współpracują z podmiotami świadczącymi usługi poradnictwa.

Wydarzenie uświetniły wystąpienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy oraz Wiceprezesa Rady Ministrów Piotra Glińskiego, Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego

- **Konferencja Centrum Monitorowania Rynku Pracy Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego we współpracy z Komitetem ds. Pożytku Publicznego i NIW-CRSO „Umiejętności i kompetencje zdobywane w organizacjach społeczeństwa obywatelskiego – jak je dostrzec i docenić na rynku pracy”** z udziałem Prof. Piotra Glińskiego, Wiceprezesa Rady Ministrów i Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego, odbyła się 10 lipca w Warszawie. W Konferencji uczestniczyło ok. 100 osób, przedstawiciele sektora publicznego i pozarządowego z kraju i zagranicy. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów (KPRM) oraz Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES), przy współpracy NIW-CRSO. Celem Konferencji była próba identyfikacji umiejętności i kompetencji zdobywanych przez osoby działające w organizacjach społeczeństwa obywatelskiego, takich jak organizacje pozarządowe, związki zawodowe, organizacje pracodawców. Uczestnicy zmięrzyli się z pytaniem, w jaki sposób osoby te (zwłaszcza osoby młode) mogą wykazać się umiejętnościami i doświadczeniem oraz łatwiej i lepiej włączyć się w rynek pracy. Konferencja koncentrowała się również na aktywnej roli organizacji społeczeństwa obywatelskiego jako instytucji szkoleniowych, oferujących różnego rodzaju szkolenia nie tylko dla swoich członków, ale także dla osób z zewnątrz, zainteresowanych zdobyciem bardzo konkretnych a niekiedy unikalnych kwalifikacji. Dyrektor NIW-CRSO wziął udział w sesji inauguracyjnej konferencji, po której miały miejsce kolejno sesje:

- Europejska i Krajowa Rama Kwalifikacji – dotychczasowe doświadczenia i perspektywy na przyszłość,
- Organizacje społeczeństwa obywatelskiego – ważne miejsce nabywania umiejętności i kompetencji,
- Kwalifikacje zdobyte w procesie pozaformalnego i nieformalnego uczenia się – czy są potrzebne na rynku pracy.

Ponadto podejmowane następujące działania zostały skierowane do organizacji pożytku publicznego:

- materiał informacyjny dotyczący praw i obowiązków organizacji pożytku publicznego – załączany do pism kierowanych do organizacji, zwłaszcza tych, które posiadały zaległości dotyczące zamieszczenia sprawozdań w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego, a link do tego materiału zamieszczonego na stronie internetowej NIW-CRSO dodawany do korespondencji elektronicznej wysyłanej do organizacji,
- wiadomości elektroniczne z przypomnieniem o obowiązku zamieszczenia sprawozdań za 2018 rok w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego – wysłane do ponad 9 000 organizacji pożytku publicznego: 1) na przełomie kwietnia i maja, 2) w pierwszej połowie września (informacja o zaległych sprawozdaniach za 2018 rok) oraz 3) pod koniec września (do organizacji zamieszczających sprawozdania do 30 listopada),
- pisma z informacjami o obowiązku sprawozdawczym za 2018 rok oraz o konsekwencjach niezamieszczenia w terminie sprawozdań za 2018 rok w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego – wysłane do 11 organizacji, które otrzymały status organizacji pożytku publicznego

w 2018 roku i do których nie udało się ustalić adresów poczty elektronicznej,

- wiadomości elektroniczne z informacjami m.in. o uwzględnieniu w wykazie organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za 2019 rok w 2020 roku oraz o obowiązku sprawozdawczym za 2019 rok – wysłane do organizacji, które otrzymały status organizacji pożytku publicznego od stycznia do listopada,
- dwa webinaria dla organizacji pożytku publicznego w ramach Akademii NIW – przygotowane i przeprowadzone na temat „Jak skutecznie zamieścić sprawozdania za 2018 rok w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego” (28 maja) oraz „Co każda OPP wiedzieć powinna, czyli przywileje i obowiązki OPP” (17 października), a nagrania tych webinarów opublikowane na stronie NIW-CRSO,
- prezentacja „Jak zostać OPP oraz jakie są przywileje i obowiązki OPP” – zaprezentowana przez przedstawiciela Biura Organizacji Pożytku Publicznego podczas Zjazdu Organizacji Pożytku Publicznego Subregionu Konińskiego (26 października).

7. BADANIA I ANALIZY

Działalność NIW-CRSO dotycząca prowadzenia badań i analiz w 2019 r. koncentrowała się na wypełnianiu obowiązków dotyczących ewaluacji Programów dla których NIW-CRSO jest Instytucją Zarządzającą.

Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020

W 2019 r. realizowane zostały trzy zlecone podmiotom zewnętrznym badania ewaluacyjne Program FIO 2014-2020:

- 1) „Ewaluacja postępów wdrażania Programu FIO na lata 2014-2020”
- 2) „Pogłębiona analiza mechanizmów wdrażania priorytetów I Programu FIO na lata 2014-2020”
- 3) „Pogłębiona analiza mechanizmów wdrażania priorytetów IV Programu FIO na lata 2014-2020”

Zlecenia wykonania badań były poprzedzone przeprowadzeniem postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. Na każde ogłoszenie wpłynęły po dwie oferty, z których zgodnie z założonymi kryteriami wybrane zostały korzystniejsze oferty; każde badanie realizował inny ewaluator zewnętrzny. W trakcie realizacji usług Zamawiający współpracował z Wykonawcami, w szczególności podczas przygotowywania szczegółowych koncepcji ewaluacji i narzędzi badawczych, upowszechniając informacje o badaniach wśród interesantów i ułatwiając ewaluatorom dotarcie do respondentów. Podczas posiedzeń Komitetu Sterującego-Monitorującego członkom przekazywane były aktualne informacje o postępach w badaniach ewaluacyjnych Programu oraz poddane dyskusji były narzędzia badawcze. Wszystkie trzy badania zakończyły się przedstawieniem raportów końcowych i podpisaniem protokołów odbioru. Przygotowane raporty, wraz z opracowaniami powstałymi w wyniku poprzednich ewaluacji aktualnej edycji Programu, zostaną poddane analizie podczas ewaluacji ex-ante (przygotowawczej) kolejnej edycji Programu.

Główne wnioski z badań:

- 1) „Ewaluacja postępów wdrażania Programu FIO na lata 2014-2020”
  - Z desk research wynika, że cele szczegółowe zostaną z dużym prawdopodobieństwem osiągnięte do końca realizacji programu.
  - Głównymi czynnikami zachęcającymi do podejmowania decyzji o ubieganiu się o środki w ramach Programu FIO są: możliwość realizacji dłuższych czasowo projektów, zrozumiała dla projektodawców procedura aplikowania, brak potrzeby wnoszenia wkładu własnego.
  - Pomimo wielu lat wdrażania Programu FIO występują „białe plamy” – regiony, gdzie zarówno liczba składanych wniosków, jak i skuteczność aplikowania w konkursach, są niskie.
  - Biorąc pod uwagę skalę potrzeb i problemów na jakie odpowiada Programu FIO, skalę zainteresowania wsparciem organizacji lokalnych i ogólnopolskich, oraz zakładane cele Programu FIO – budżet Programu jest niewystarczający.
  - Niewystarczająca pula środków w ramach Programu FIO, powoduje, że współczynniki sukcesu aplikowania w konkursach są niskie. Ma to demotywujący wpływ na organizacje, które pomimo przygotowania wartościowych ofert nie uzyskują dotacji.
  - Wśród oferentów występuje bardzo różnorodne i mało wymierne podejście do rezultatów projektu; często rezultaty projektów są określane mało precyzyjnie, w sposób uniemożliwiający ich zmierzenie.

Występują trudności w zagregowaniu rezultatów Programu FIO; a w następstwie powoduje to problemy z odzwierciedleniem zmiany wynikającej ze zrealizowanego wsparcia w ramach Programu FIO.

2) „Pogłębiona analiza mechanizmów wdrażania priorytetów I Programu FIO na lata 2014-2020”

- Badanie wskazuje na dużą skuteczność mechanizmu regrantingu, jeśli chodzi o osiągnięcie celów Programu FIO, czyli zwiększanie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne. Same środki finansowe nie są celem samym w sobie, ale są impulsem do podjęcia różnych działań i nawiązania współpracy między mieszkańcami/przedstawicielami różnych instytucji.
- Mocną stroną Priorytetu I FIO jest fakt, iż daje on operatorom możliwość wyboru tego, w jaki sposób chcą działać, oraz w jaki sposób decydują się dystrybuować środki na swoim terenie/w swoich województwach.
- Realizacja działań finansowanych w ramach Priorytetu I na ogół przebiegała sprawnie. Wśród trudności, które wpływały na działania znalazły się: problemy z obsługą oprogramowania obsługującego aplikowanie o mikro-grant, szybkie tempo konkursów i związany z tym napięty niekiedy harmonogram działań projektowych, brak środków na pokrycie kosztów administracyjnych, niskie kwoty przeznaczone na obsługę Priorytetu I, trudności w mobilizowaniu osób/organizacji z terenów mało aktywnych czy niewystarczające środki przeznaczone na promocję i wsparcie wnioskodawców.
- Zakres działań animacyjno-edukacyjno-konsultacyjnych zapewnianych przez operatorów grantobiorcom uzależniony jest od doświadczenia operatora w tym zakresie, posiadanych przez niego zasobów (np. doświadczonych trenerów i animatorów) i rzeczywistych potrzeb po stronie grantobiorców. Badani podkreślali jednocześnie niewystarczający nacisk kładziony na komponent animacyjno-edukacyjny, przy bardzo dużych potrzebach w tym zakresie.
- FIO to marka, która zwiększa wiarygodność, zarówno grantobiorców, jak i operatorów, wpływa też bardzo pozytywnie na ich pozycję w środowisku lokalnym.

3) „Pogłębiona analiza mechanizmów wdrażania priorytetów IV Programu FIO na lata 2014-2020”

- Priorytet IV Programu FIO trafnie i skutecznie odpowiada na większość potrzeb beneficjentów Programu. Beneficjanci doceniają rolę, jaką Program pełni w kształtowaniu funkcjonowania trzeciego sektora w Polsce.
- Organizacje-beneficjenci potrzebują większej liczby pracowników zajmujących się bieżącą obsługą administracyjną instytucji i realizacją zadań statutowych. Priorytet IV powinien w większym stopniu umożliwiać profesjonalizację kadr organizacji pozarządowych, poprzez zwiększenie możliwości finansowania z budżetu projektu zatrudnienia większej liczby pracowników.
- Beneficjenci nie posiadają w większości należytej bazy organizacyjnej i infrastrukturalnej i przez to nie są w stanie realizować bardziej zaawansowanych i złożonych przedsięwzięć. W związku z tym potrzebne jest dofinansowanie w większym wymiarze ogólnych kosztów instytucjonalnych organizacji pozarządowych z priorytetu IV.
- Programu FIO powinien w większym stopniu zachęcać projektodawców do podejmowania intensywnych akcji fundraisingowych, do prowadzenia działalności gospodarczej, z której zyski byłyby przeznaczane na działalność statutową.
- Priorytet IV w swoim obecnym kształcie w niewystarczającym stopniu wpływa na zwiększenie ogólnospołecznej świadomości nt. trzeciego sektora.
- Należy rozważyć przygotowanie poradnika dla uczestników konkursów, dotyczącego promocji realizowanych projektów, zarówno w tradycyjnych mediach lokalnych i ogólnopolskich, jak też w mediach elektronicznych, w tym społecznościowych.
- Przekazywanie środków finansowych beneficjentom w ramach Programu FIO powinno zostać znacząco usprawnione. Zdaniem beneficjentów opóźnienie w wypłacie środków finansowych, niedostosowany do praktycznych możliwości organizacji terminarz składania ofert i długi okres oczekiwania na otrzymanie przelewu środków finansowych z dotacji, skutkują opóźnieniem rozpoczęcia realizacji projektu i ograniczają możliwość korzystania ze wszystkich zalet Programu.

Program Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Długoterminowego na lata 2018-2030 Korpus Solidarności

Przygotowany został ramowy harmonogram ewaluacji w okresie 2019 – 2030 oraz szczegółowy plan ewaluacji zrealizowanej w 2019 roku. W 2019 r. realizowane były następujące zadania w ramach ewaluacji on-going Korpus Solidarności przypadające na pierwszy dwuletni cykl Programu (od rozpoczęcia do 31 marca 2020 r.):

- 1) opracowanie ogólnego planu ewaluacji całego Programu Korpus Solidarności;
- 2) opracowanie planu ewaluacji pierwszego etapu wdrażania Programu Korpus Solidarności;
- 3) opracowanie narzędzi ewaluacyjnych i samodzielna realizacja badań w ramach ewaluacji pierwszego etapu wdrażania Korpus Solidarności.

Ewaluacja pierwszego etapu Korpusu Solidarności składała się z dwóch części: badania ad-hoc dotyczącego Karty Wolontariusza oraz oceny wdrażania pierwszego etapu Programu. Oczekiwania i preferencje wobec Karty Wolontariusza były przedmiotem warsztatów ewaluacyjnych, które odbyły się w Lublinie (10.10.2019) i Toruniu (12.10.2019). Łącznie w tej części badania wzięły udział cztery różne grupy uczestników Programu: koordynatorki i koordynatorzy wolontariatu, wolontariusze w wieku szkolnym, uczestnicy spotkania informacyjnego dla wolontariuszy i uczestnicy szkolenia dla wolontariuszy. Wywiad grupowy z przedstawicielami Partnerów Regionalnych KS został przeprowadzony 9.12.2019 r. w przeddzień Forum Wolontariatu Szkolnego i dotyczył w głównej mierze Systemu Obsługi Wolontariatu.

Główne wnioski z badania:

- Funkcjonalności System Obsługi Wolontariatu powinny zostać rozwinięte i należy poprawić jego stabilność, która pozwoli na płynne korzystanie z systemu na urządzeniach mobilnych.
- Wprowadzenie Karty Wolontariusza będzie wymagało zaproponowania indywidualnych rozwiązań dla organizacji, które łączą funkcje partnera i organizatora wolontariatu oraz takich, które zatrudniają więcej niż jednego koordynatora.
- Oferta Karty Wolontariusza powinna dopuszczać zróżnicowanie benefitów ze względu na długość stażu w Korpusie Solidarności i stopień zaangażowania mierzony liczbą godzin wolontariatu. Kryteria tego zróżnicowania powinny być klarowne i jasno komunikowane użytkownikom Karty; zapobiegnie to ewentualnym nieporozumieniom i negatywnym reakcjom, w sytuacjach gdy część wolontariuszy będzie miała dostęp do „rozszerzonego planu” benefitów, a inni do „podstawowego planu”.
- Kartę Wolontariusza należy prezentować użytkownikom jako uzupełnienie Korpusu Solidarności, a nie główny motywator do przystąpienia do Programu.
- W zależności od zainteresowań, wieku i innych cech dla wolontariuszy atrakcyjne mogą być benefity z różnych obszarów (np.: kultura, rozrywka, edukacja i rozwój, sport, turystyka lub udział w wydarzeniach specjalnych). Koordynatorzy mogą być szczególnie zainteresowani szkoleniami i innymi formami rozwoju indywidualnego (np. w formie bonów szkoleniowych). Zaoferowanie członkom Korpusu Solidarności możliwości udziału w specjalnych wydarzeniach zarezerwowanych tylko dla nich może mieć walor nie tylko nagradzający, ale również integracyjny.

Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 PROO

W 2019 r. realizowane były następujące zadania w ramach ewaluacji on-going PROO przypadające na pierwszy dwuletni cykl Programu (od rozpoczęcia do 31 marca 2020 r.):

- 1) opracowanie ramowej strategii ewaluacji;
- 2) określenie założeń i zakresu ewaluacji pierwszego etapu PROO, w tym wybór metod i prób badawczych;
- 3) wybór ewaluatorów zewnętrznych, którym zostało zlecone wykonanie ewaluacji pierwszego etapu PROO.

Eksperti, którzy podjęli się wykonania usługi są wysokiej klasy specjalistami z wieloletnim doświadczeniem w prowadzeniu badań ewaluacyjnych i pracy dydaktycznej w tej dziedzinie, mają duży dorobek naukowy i osiągnięcia w rozwijaniu polskiej kultury ewaluacji. Zaangażowanie tych osób do przygotowania koncepcji ewaluacji pierwszego etapu PROO pozwoliło skorzystać z ich wiedzy i doświadczenia w zakresie uspołeczniania procesu ewaluacji programów, doprowadzenia do tego by w tym procesie wystąpiła szeroka partycypacja przedstawicieli III sektora i innych interesariuszy Programu.

W zakres ewaluacji pierwszego etapu PROO wchodzi indywidualne wywiady pogłębione z przedstawicielami zespołu zarządzającego w IZ PROO, przeprowadzenie badania ankietowego beneficjentów priorytetu 5, którzy zakończyli projekty oraz analiza dokumentów i danych zastanych.

Główne wnioski z badania:

- Efekty wsparcia doraźnego są zadowalające. Priorytet V, który skutkuje zarówno w obszarze wsparcia materialnego, ale także przenosi swoje efekty na uczestnictwo w życiu publicznym, współpracę z innymi organizacjami, oraz stymuluje rozwój strategiczny, osobowy i wizerunkowy.
- Kryteria merytorycznej oceny wniosków są zrozumiałe, a generator wniosków spełnia oczekiwania wnioskodawców.
- Za przeszkodę w skutecznym realizowaniu zadań uznano zasadniczo niski poziom wsparcia finansowego w priorytecie V oraz zbyt krótki czas na realizację zadań.
- Przedstawiciele organizacji wspartych w V priorytecie, uważają że w przewyżczeniu problemów przeszkadza nikłe wsparcie ze strony struktur samorządowych, a w niektórych przypadkach nawet brak zainteresowania współpracą z organizacjami obywatelskimi.

Rządowy Program Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych na lata 2018-2030

W 2019 r. realizowane były następujące zadania w ramach ewaluacji on-going ROHiS przypadające na pierwszy dwuletni cykl Programu (od rozpoczęcia do 31 marca 2020 r.):

- 1) szkolenie z ewaluacji dla zespołu zarządzającego ROHiS w IZ;
- 2) opracowanie planu ewaluacji pierwszego etapu wdrażania ROHiS;
- 3) opracowanie narzędzi ewaluacyjnych i samodzielna realizacja badań w ramach ewaluacji pierwszego etapu wdrażania ROHiS.

Szkolenie „Ewaluacja Rządowego Programu Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych (ROHiS) na lata 2018-2030” odbyło się 17 i 20 grudnia 2019 r. i zostało przeprowadzone przez Monikę Bartosiewicz-Niziołek reprezentującą Polskie Towarzystwo Ewaluacyjne. Szkolenie miało na celu przygotowanie zespołu zarządzającego do prowadzenia autoewaluacji ROHiS; w programie szkolenia znalazły się następujące zagadnienia: wprowadzenie do ewaluacji programów społecznych, metody badań ewaluacyjnych, wskaźniki w monitoringu i ewaluacji, warunki i korzyści z udanej ewaluacji, konstruowanie narzędzi ewaluacyjnych, opracowanie i wykorzystanie wyników ewaluacji, współpraca z wykonawcą ewaluacji, najczęściej popełniane błędy w ewaluacji. W ramach szkolenia przeprowadzony został warsztat, w trakcie którego uczestnicy samodzielnie opracowywali najważniejsze elementy koncepcji ewaluacji programu na przykładzie ROHiS. Rezultatem było m.in. sformułowanie celu ewaluacji i pytań badawczych, wybór kryteriów ewaluacyjnych, dobór adekwatnych metod i narzędzi badawczych, określenie prób badawczych. Te elementy zostały wykorzystane podczas opracowania ostatecznej wersji planu ewaluacji pierwszego etapu i ramowej strategii ewaluacji ROHiS.

Na podstawie założeń wypracowanych podczas szkolenia opracowana została ostateczna wersja planu ewaluacji pierwszego etapu wdrażania ROHiS, w której założono jakie badania, jakimi metodami i z udziałem jakich uczestników zostaną przeprowadzone. Zgodnie z tym planem przeprowadzono wewnętrzną ewaluację on-going - ocena pierwszego etapu ROHiS, która angażowała w głównej mierze przedstawicieli organizacji harcerskich i skautowych (OHIS) oraz Instytucję Zarządzającą (IZ). Przy przeprowadzeniu oceny zastosowane zostały następujące jakościowe i ilościowe techniki badawcze: zogniskowany wywiad grupowy (FGI) z przedstawicielami OHIS (19 grudnia 2019 r.), indywidualne wywiady grupowe z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej, wspomagany komputerowo wywiad internetowy (CAWI) z kadrą wychowawczą OHIS.

Główne wnioski z badania:

- Dotychczas zadania w Programie realizowane były skutecznie. Dotyczy to głównie Zadań 1 i 2.3, czyli ukierunkowanych wewnątrz organizacji, na które położony był największy nacisk.
- Program kompleksowo odpowiada na potrzeby harcerzy, skautów i organizacji. Adresaci/beneficjenci wsparcia w ROHiS generalnie uważają je za adekwatne i trafne. Doceniany jest zarówno wkład ROHiS w szkolenia dla kadry instruktorskiej (Zadanie 1) jak i inwestycje w sprzęt i infrastrukturę (Zadanie 2.3).
- Zrealizowane działania stanowią solidną podstawę do tego by oczekiwać, że nastąpi zakładana w Programie zmiana społeczna polegająca na rozwoju organizacji.

- Koordynatorzy OHiS mają bardzo silne poczucie bycia upodmiotowionymi w ROHiS – dostrzegają swoje sprawstwo w Programie, angażują się w podejmowanie decyzji i biorą odpowiedzialności za swoje działania. Zjawisko to nie odnosi się do instruktorów OHiS, którzy w Programie pełnią rolę beneficjentów/odbiorców wsparcia.
- W efekcie realizacji Programu nastąpiła integracja OHiS dostrzegana głównie przez koordynatorów i przedstawicieli central organizacji.
- Działania promujące ruch harcerski i skautowy i ROHiS nie spotkały się z dużym zainteresowaniem ze strony członków i członków organizacji. Większość z nich nie korzysta z programowej strony internetowej, nie śledzi dedykowanych OHiS profili w mediach społecznościowych i nie ogląda spotów telewizyjnych Programu.
- Zasoby ludzkie zaangażowane w realizację ROHiS zarówno przez organizacje będące beneficjentami, jak i IZ są wystarczające do tego by Program był sprawnie wdrażany.

Pozostałe działania

W czerwcu 2019 r. rozpoczęła pracę w NIW-CRSO główna specjalistka ds. badań i analiz, która w trakcie pierwszego półrocza pracy dokonywała bieżącego przeglądu publikacji, artykułów i badań nt. rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, rozpoczynając prace nad tworzeniem wewnętrznego zbioru – listy publikacji „branżowych”, które stanowią będą podstawę planu badań Instytutu.

W 2019 roku dokonano dodatkowych analiz dotyczących przychodów OPP pochodzących z 1% podatku od osób fizycznych, a ich wyniki zamieszczone zostały w przygotowanej przez NIW-CRSO „Informacji dotyczącej wydatkowania przez organizacje pożytku publicznego środków finansowych pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w 2018 roku”. W opracowaniu zawarto dodatkowe analizy dotyczące: organizacji, które uzyskały najwyższe przychody z 1% podatku dochodowego (1 mln zł i więcej), organizacji, które nie uzyskały żadnych przychodów z tego źródła, organizacji, które prowadzą subkonta na rzecz osób fizycznych i jednocześnie uzyskała z 1% przychody w wysokości 4 mln zł i więcej.

NIW-CRSO podjął również szereg działań upowszechniających wiedzę o roli jaką w rozwoju społeczeństwa obywatelskiego odgrywa badanie i analizowanie jego stanu oraz zmierzających do podniesienia umiejętności w tym zakresie w trzecim sektorze: 26 listopada 2019 r. przeprowadzone zostało webinarium dotyczące ewaluacji projektów społecznych i mierzenia rezultatów projektów, a w ramach Małopolskiego Forum NGO 12 grudnia 2019 r. wygłoszona została prelekcja na ten temat; podczas konferencji "Społeczeństwo obywatelskie: przestrzeń troski o dobro wspólne", 28 listopada 2019 r., jeden z paneli dyskusyjnych dotyczył badań trzeciego sektora.

Kontynuowana była działalność wydawnicza w ramach Biblioteki Pożytku Publicznego – do zasobów Biblioteki zakupione zostały pozycje „Wojaże po Polsce – śladami historii i kultury” oraz „Szlakiem Mateczników Polskości – część I”, autorstwa dr Macieja A. Zarębskiego. Dofinansowana została także aktualizacja oraz dodruk publikacji „Model zarządzania organizacją pozarządową BINGO” pod redakcją Stowarzyszenia Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich PISOP.

8. POZOSTAŁE DZIAŁANIA STATUTOWE REALIZOWANE PRZEZ INSTYTUT

W celu usprawnienia wdrażania zarządzanych przez Instytut programów w miejsce dotychczasowych: Biuro Programu FIO oraz Biuro Programów Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego utworzono trzy nowe komórki organizacyjne: Biuro Programów Horyzontalnych (wdrażanie Programu FIO oraz Priorytetów 1, 2 i 5 PROO), Biuro Programów Tematycznych (wdrażanie programu ROHiS oraz Priorytetów 3 i 4 PROO) oraz Zespół Wsparcia (badania i analizy, kontrola i audyt oraz SOD). Zmiana Regulaminu organizacyjnego Narodowego Instytutu została wprowadzona Zarządzeniem nr 2/11/2019 Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego z dnia 13 listopada 2019 r. po pozytywnym zaopiniowaniu projektu Regulaminu przez Radę Narodowego Instytutu Wolności uchwałą nr 18/2019 z dnia 6 listopada 2019 r. oraz wyrażeniu zgody przez Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego.

Ponadto w 2019 roku miały miejsce m.in. następujące działania:

1. Kształtowanie prawidłowej organizacji wewnętrznej NIW-CRSO, zapewniającej realizację powierzonych zadań, w tym wprowadzenie zarządzeniami Dyrektora NIW-CRSO m.in. następujących aktów wewnętrznych:

- Regulamin pracy w Narodowym Instytucie ustalony Zarządzeniem 2/3/2019 Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego z dnia 12 marca 2019 r.;
  - Regulamin udzielania zamówień publicznych w Narodowym Instytucie o wartości do 30 000 euro ustalony Zarządzeniem nr 1/05/2019 Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności z dnia 10 maja 2019 r.;
  - System oceny rozwoju pracowników w NIW-CRSO ustalony Zarządzeniem nr 1/08/2019 Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności z dnia 30 sierpnia 2019 r.; w IV kwartale został przeprowadzony pilotaż oceny;
2. Dokonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec pracowników NIW-CRSO (na koniec 2019 roku zatrudnionych było w NIW-CRSO 60 osób), w tym związanych z nawiązaniem, zmianą i ustaniem stosunku pracy pracowników;
  3. Prowadzenie procedury otwartego i konkurencyjnego naboru na stanowiska w NIW-CRSO (w 2019 roku rozpoczęto 14 procesów rekrutacyjnych, łącznie na 17 etatów, w odpowiedzi na które wpłynęły 334 oferty; w zakończonych w 2019 r. procesach wyłoniono do zatrudnienia 13 osób) oraz adaptacja nowo zatrudnionych pracowników.
  4. Działania mające na celu podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników NIW-CRSO, w ramach których wszystkie zatrudnione osoby uczestniczyły w różnych formach szkoleń, w tym 39 osób uczestniczyło w 59 indywidualnych szkoleniach otwartych, zorganizowane zostały 2 szkolenia zamknięte dla całego zespołu Narodowego Instytutu, 5 szkoleń zewnętrznych zamkniętych dla przedstawicieli wszystkich komórek oraz 7 szkoleń zamkniętych dedykowanych poszczególnym biurom.
  5. Zapewnienie operacyjności NIW-CRSO, poprzez zapewnienie obsługi administracyjnej, kancelaryjnej oraz recepcyjnej, wykonywanie czynności związanych m.in. z najmem powierzchni biurowych w nieruchomości przy al. Jana Pawła II 12 w budynku „Kaskada City”, zapewnieniem kompleksowej obsługi procesu zamówień publicznych, wsparcia informatycznego, sprzętu informatycznego oraz dostępu do zasobów informatycznych, a także innych niezbędnych do sprawnego i płynnego realizacji zadań przez pracowników NIW-CRSO (np. organizacja delegacji krajowych i zagranicznych, prowadzenie spraw związanych z rozliczaniem finansowym kosztów eksploatacyjnych, gospodarowanie składnikami majątkowymi Instytutu, zamawianie i dystrybucja materiałów biurowych i eksploatacyjnych.)
  6. W związku z ustaleniem w 2018 roku podjętym przez Przewodniczącego Komitetu wraz z Prezesem Rady Ministrów, że docelową siedzibą Instytutu będzie budynek dawnego hotelu rządowego przy ul. Belwederskiej, 6 września 2019 roku Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności podpisał z Centrum Obsługi Administracji Rządowej w Warszawie umowę najmu pomieszczeń o łącznej pow. ok. 3600 m² na 20 lat z możliwością jej przedłużenia. Budynek zostanie poddany gruntownemu remontowi i adaptacji do celów biurowo-konferencyjnych. Plany przekształcenia i aranżacji nowej siedziby zakładają uwzględnienie dodatkowych funkcji. Planowana siedziba NIW-CRSO ma stać się bowiem również miejscem spotkań i debat dla organizacji pozarządowych – wspólną przestrzenią do współpracy na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

9. GOSPODARKA FINANSOWA INSTYTUTU

9.1 PLAN FINANSOWY		Kwota według planu	Wykonanie
Plan przychodów ogółem	dotacje z budżetu państwa	106.800.000,00	84.306.946,46
	środki od innych jednostek sektora finansów publicznych	46.563.000,00	37.851.525,49
	pozostałe przychody	240.000,00	151.737,00
Plan kosztów ogółem	koszty funkcjonowania	17.948.000,00	15.517.678,30
	koszty realizacji zadań (środki przekazane innym podmiotom)	103.450.000,00	99.777.572,99
	pozostałe koszty (środki na wydatki majątkowe)	11.725.000,00	7.080.180,18

	przekazane innym podmiotom)		
Plan środków na wydatki majątkowe		20.480.000,00	308.607,67
Plan dochodów ogółem	dotacje z budżetu państwa	106.800.000,00	84.401.982,26
	środki otrzymane od innych jednostek sektora finansów publicznych	46.563.000,00	38.077.331,28
Plan wydatków ogółem	wydatki na funkcjonowanie	17.708.000,00	15.300.718,78
	wydatki majątkowe	20.480.000,00	308.607,67
	wydatki na realizację zadań (środki przyznane innym podmiotom)	115.175.000,00	106.857.753,17
9.2 PRZYCHODY INSTYTUTU⁶			
Rodzaje przychodów		Kwota przychodu	
Dotacja celowa na realizację programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego (art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy o NIW)		71.795.420,42	
Dotacja podmiotowa na pokrycie bieżących kosztów zarządzania programami i zadaniami, realizowanymi przez Instytut (art. 32 ust. 1 pkt 2 ustawy o NIW)		11.513.010,10	
Dotacja celowa na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji dotyczących obsługi realizacji zadań (art. 32 ust. 1 pkt 3 ustawy o NIW)		126.103,79	
Dotacja celowa na realizację zadań zleczanych przez Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego (art. 32 ust. 1 pkt 4 ustawy o NIW)		998.515,94	
Środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej (art. 32 ust. 2 pkt 1 ustawy o NIW)		0,00	
Środki pochodzące z programów finansowanych z udziałem niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) lub inne środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi (art. 32 ust. 2 pkt 2 ustawy o NIW)		0,00	
Środki pochodzące z odsetek od wolnych środków przekazanych w depozyt (art. 32 ust. 2 pkt 3 ustawy o NIW)		0,00	
Środki pochodzące z zapisów i darowizn (art. 32 ust. 2 pkt 4 ustawy o NIW)		0,00	
Środki pochodzące z innych źródeł (zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o NIW, wprowadzenie do wyczerpania) wraz ze wskazaniem źródła ich pochodzenia		37.877.158,70	
10. DODATKOWE INFORMACJE			
<p>NIW-CRSO obsługuje prace Rady NIW-CRSO (m.in. organizacja i obsługa posiedzeń Rady, przygotowywanie materiałów, wsparcie prawne). W 2019 roku odbyło się 5 posiedzeń Rady:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 8 marca, – 17 czerwca, 			

⁶ Zgodnie z ustawą z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1813), zwaną dalej „ustawą o NIW”.

- 17 lipca,
- 25 września,
- 6 listopada.

Dodatkowo Rada czterokrotnie podejmowała uchwały w trybie obiegowym.

W 2019 roku Rada podjęła łącznie 21 uchwał:

lp.	rok	nr uchwały	data podjęcia uchwały	uchwała w sprawie
1	2019	01/2019	z dnia 08.03.2019 r.	zaopiniowania rocznego planu działalności Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Społeczeństwa Obywatelskiego w 2018 roku
2	2019	02/2019	z dnia 05.04.2019 r. podjęta w trybie obiegowym	zaopiniowania wyboru firmy audytorskiej
3	2019	03/2019	z dnia 29.04.2019 r. podjęta w trybie obiegowym	wyrażenia opinii odnośnie zmian w Regulaminie otwartego konkursu ofert "Partnerstwo dla Wolontariatu"
4	2019	04/2019	z dnia 29.04.2019 r. podjęta w trybie obiegowym	zatwierdzenia zmian w Regulaminie Konkursów Priorytet 1a Wsparcie działań misyjnych i rozwoju instytucjonalnego, Regulaminie Konkursu Priorytet 3 Rozwój instytucjonalny lokalnych organizacji strażniczych i mediów obywatelskich, Regulaminie Konkursu Priorytet 4 Rozwój instytucjonalny think tanków obywatelskich w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 PROO
5	2019	05/2019	z dnia 03.06.2019 r. podjęta w trybie obiegowym	zaopiniowania wyboru firmy audytorskiej
6	2019	06/2019	z dnia 03.06.2019 r. podjęta w trybie obiegowym	zatwierdzenia zmiany Regulaminu Konkursu w ramach Priorytetu 1a Wsparcie działań misyjnych i rozwoju instytucjonalnego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na latach 2018-2030 PROO Edycja 2018
7	2019	07/2019	z dnia 17.06.2019 r.	zaopiniowania rocznego sprawozdania z działalności Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w 2018 roku
8	2019	08/2019	z dnia 17.06.2019 r.	zaopiniowania rocznego sprawozdania finansowego Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w 2018 roku
9	2019	09/2019	z dnia 17.06.2019 r.	zaopiniowania zmian w regulaminie organizacyjnym Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

10	2019	10/2019	z dnia 17.06.2019 r.	zatwierdzenia Regulaminu Uzupełniającego Konkursu Ofert "Partnerstwo dla Wolontariatu" organizowanego w ramach rządowego programu "Korpus Solidarności - Programu Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Długoterminowego na lata 2018-2030"
11	2019	11/2019	z dnia 17.07.2019 r.	zatwierdzenia Regulaminu konkursu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (Priorytet I - Małe Inicjatywy) - Edycja 2020 organizowanego w ramach rządowego programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020
12	2019	12/2019	z dnia 17.07.2019 r.	zatwierdzenia Regulaminu konkursu w Priorytecie 2a: Dotacje operacyjne na wsparcie budowy początkowych kapitałów żelaznych - Edycja 2019 w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030.
13	2019	13/2019	z dnia 17.07.2019 r.	zatwierdzenia Regulaminu konkursu w Priorytecie 1b: Dotacje na wkład własny - Edycja 2019 w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030.
14	2019	14/2019	z dnia 05.09.2019 r. podjęta w trybie obiegowym	wyrażenia zgody na zaciągnięcie przez Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Społeczeństwa Obywatelskiego zobowiązania o wartości powyżej kwoty 150.000 zł
15	2019	15/2019	z dnia 25.09.2019 r.	zatwierdzenia Regulaminu Uzupełniającego Konkursu Ofert „Partnerstwo dla Wolontariatu” na wybór Partnera Programu na terenie woj. lubuskiego, organizowanego w ramach rządowego programu „Korpus Solidarności - Program Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Długoterminowego na lata 2018 – 2030”
16	2019	16/2019	z dnia 25.09.2019 r.	zaopiniowania projektu rocznego planu finansowego Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na rok 2020 i planu finansowego w układzie zadaniowym na rok budżetowy 2020 oraz na 2 kolejne lata
17	2019	17/2019	z dnia 25.09.2019 r.	zaopiniowania projektu rocznego planu działalności Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na rok 2020
18	2019	18/2019	z dnia 06.11.2019 r.	zaopiniowania projektu regulaminu organizacyjnego Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
19	2019	19/2019	z dnia 06.11.2019 r.	zatwierdzenia Regulaminu konkursu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich - Priorytety 2 - 4 - Edycja 2020 organizowanego w ramach rządowego programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020
20	2019	20/2019	z dnia 06.11.2019 r.	zatwierdzenia Regulaminu konkursu organizowanego w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 PROO - Priorytet 1a: Wsparcie działań misyjnych i rozwoju instytucjonalnego - Edycja 2020

21	2019	21/2019	z dnia 06.11.2019 r.	zatwierdzenia Regulaminu konkursu „Partnerstwo dla Wolontariatu - edycja lokalna 2020”, organizowanego w ramach rządowego programu „Korpus Solidarności - Program Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Długoterminowego na lata 2018 – 2030”
Podpis Dyrektora Instytutu wraz z datą				

Załącznik:

- tabela realizacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Tabelę należy wypełnić osobno dla każdego realizowanego programu

4. REALIZACJA PROGRAMÓW ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO	
Tytuł i podstawa prawna realizowanego programu	<p>Tytuł: Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020</p> <p>Podstawa prawna: Uchwała Nr 209/2013 Rady Ministrów z 27 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020 oraz Uchwała Nr 213/2017 zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020.</p>
Opis działań realizowanych w ramach programu	<p>Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020 (FIO) to rządowy Program dla organizacji pozarządowych, przyjęty <i>Uchwałą Nr 209/2013 Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020</i>, w ramach którego realizowane są działania mające na celu zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne.</p> <p>Celami szczegółowymi Programu są:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie liczby inicjatyw oddolnych. 2. Wzrost liczby obywateli angażujących się w działania organizacji pozarządowych i inicjatywy lokalne. 3. Wzrost partycypacji obywateli w sprawach publicznych. 4. Wzmocnienie potencjału III sektora. <p>W ramach Programu, corocznie przeprowadzany jest otwarty konkurs ofert zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz Ustawy z dnia 15 września 2017 roku o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Zgodnie z zapisami Programu FIO w ramach otwartego konkursu Ofert corocznie przeznaczonych na dotacje realizujące cel główny Programu jest 57,6 mln zł.</p> <p>FIO 2018</p> <p>W pierwszej połowie 2019 roku kontynuowana była weryfikacja sprawozdań częściowych i końcowych (w przypadku ofert jednorocznych) z realizacji zadań w ramach konkursu – edycja 2018 i rozliczenie ofert jednorocznych. Po akceptacji sprawozdań z projektów 2-letnich wypłacana była dotacja na rok 2019.</p> <p>FIO 2019</p> <p>Ogłoszenie o otwartym konkursie ofert w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, edycja 2019 zostało opublikowane 19 grudnia 2018. Nabór trwał do dnia 23 stycznia 2019 r. do godziny 9:00 poprzez nowy System Obsługi Dotacji NIW-CRSO – 38 dni kalendarzowych. W trakcie naboru złożono 3276 ofert. 24 stycznia zostały opublikowane wyniki oceny formalnej. Na 3276 ofert złożonych w Generatorze 23 nie spełniły kryteriów formalnych, a 3253 oferty zakwalifikowały się do oceny merytorycznej i rozpoczęta została procedura odwoławcza.</p> <p>Z bazy ekspertów NIW-CRSO wyłonieni zostali eksperci wybrani do oceny w ramach konkursu. W dniach 11-12 grudnia 2018 odbyło się dwudniowe szkolenie dla ekspertów. Wiedza zdobyta przez ekspertów na szkoleniu została odświeżona na webinarium 28 stycznia 2019. Wszystkie oferty przeznaczone do oceny merytorycznej zostały ocenione przez ekspertów zewnętrznych, a następnie powołana została komisja konkursowa, która ustaliła listy rankingowe i zatwierdziła wyniki konkursu.</p> <p>Wyniki konkursu opublikowane zostały w dniu 29 marca 2018 roku. W ramach edycji 2019 Programu FIO 2014-2020 przeznaczono do dofinansowania 218 zadań publicznych. Po ogłoszeniu wyników rozpoczęto proces negocjacji i kontraktowania</p>

dofinansowanych projektów.

W dniach 8 sierpnia, 11 października oraz 25 listopada 2019 zostały wydane decyzje Dyrektora NIW-CRSO ws. przyznania dofinansowania dla projektów znajdujących się na „liście ofert rezerwowych” ze środków uwolnionych w ramach FIO 2018 (łącznie 18). W związku z tym dofinansowanych zostało łącznie 236 zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe.

Realizacja zadań dofinansowanych w roku 2019 i 2018 była na bieżąco monitorowana, w roku 2019 przeprowadzono 77 wizyt monitorujących dofinansowane projekty.

Podsumowana została także praca ekspertów w ramach oceny FIO 2019, a wyniki weryfikacji zostały przedstawione ekspertom na zamkniętym szkoleniu w dniach 18-19 grudnia 2019.

Beneficjenci otrzymali także wsparcie szkoleniowe. Przygotowany został Podręcznik beneficjenta FIO 2019, który otrzymały wszystkie podmioty dofinansowane w ramach FIO 2019, zorganizowane zostało webinarium nt. prawidłowej realizacji projektu oraz webinarium nt. zasad związanych ze złożeniem sprawozdania.

FIO 2020 Priorytet 1

Ogłoszenie o otwartym konkursie ofert w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, edycja 2020 – Priorytet 1 zostało opublikowane 19 lipca 2019. Ogłoszenie konkursu było poprzedzone konsultacjami społecznymi Regulaminu oraz uzgodnieniem Regulaminu z Komitetem Sterująco-Monitorującym FIO, Regulamin został także zatwierdzony przez Radę NIW-CRSO. System Obsługi Dotacji został dostosowany do obowiązujących wzorów ofert. Nabór trwał do dnia 16 września 2019 r. do 12.00 poprzez System Obsługi Dotacji NIW-CRSO – niemal 2 miesiące. W trakcie naboru funkcjonowała infolinia dla osób zainteresowanych konkursem. Na stronie internetowej NIW-CRSO oprócz dokumentacji konkursowej umieszczono także materiały:

- FAQ – najczęściej zadawane pytania – aktualizowane co tydzień na podstawie pytań zadawanych za pośrednictwem infolinii oraz poczty elektronicznej. Ostatecznie, w FAQ znalazło się 35 pytań i odpowiedzi.
- Wytyczne dla ekspertów oceniających w ramach FIO 2020 – P1 – skierowane do ekspertów oceniających w konkursie, ale stanowiące także materiał dla potencjalnych Oferentów, tak aby dla nich kryteria oceny były przejrzyste.
- Wzór oferty z pomocą kontekstową – zostały przygotowane materiały w związku z wejściem w życie nowych wzorów ofert.

W efekcie, w trakcie naboru złożone zostały 124 oferty, które zostały ocenione pod względem formalnym – wszystkie z nich spełniły kryteria formalne. Następnie oferty zostały poddane ocenie merytorycznej dokonywanej przez ekspertów zewnętrznych. Konkurs został rozstrzygnięty przez Komisję Konkursową 31 października 2019 r. Wybranych do dofinansowania zostało 23 Operatorów na rok 2020.

FIO 2020 Priorytety 2-4

Ogłoszenie o otwartym konkursie Ofert w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, edycja 2020 – Priorytet 2-4 zostało opublikowane 18 listopada 2019. Ogłoszenie konkursu było poprzedzone konsultacjami społecznymi Regulaminu oraz uzgodnieniem Regulaminu z Komitetem Sterująco-Monitorującym FIO, Regulamin został także zatwierdzony przez Radę NIW-CRSO. Nabór trwał do dnia 23 grudnia 2019 r. do 12.00 poprzez System Obsługi Dotacji NIW-CRSO. W trakcie naboru funkcjonowała infolinia dla osób zainteresowanych konkursem,. Na stronie internetowej NIW-CRSO oprócz dokumentacji konkursowej umieszczono także

materiały:

- FAQ – najczęściej zadawane pytania – aktualizowane co tydzień na podstawie pytań zadawanych na infolinii oraz za pośrednictwem e-maili.
- Wytyczne dla ekspertów oceniających w ramach FIO 2020 w priorytetach 2-4 – skierowane do ekspertów oceniających w konkursie, ale stanowiące także materiał dla potencjalnych Oferentów, tak aby dla nich kryteria oceny były przejrzyste.
- Wzór oferty z pomocą kontekstową – w związku z wejściem w życie nowych wzorów zostały przygotowane materiały, aby pomóc potencjalnym oferentom w wypełnieniu oferty.
- Planer budżetu FIO 2020.
- Podręcznik dla beneficjentów FIO 2020 P2-4.

W trakcie naboru ofert przeprowadzona została kampania informacyjna nt. zmian w Regulaminie - ogółem, w listopadzie i grudniu 2019 przeprowadzono 34 spotkania informacyjne. W efekcie, w trakcie naboru złożonych zostało 2314 ofert, które zostały ocenione pod względem formalnym przez pracowników NIW-CRSO do końca grudnia 2019 roku oraz uruchomiona została procedura odwołań od wyniku oceny formalnej. Z bazy ekspertów NIW-CRSO wyłonieni zostali eksperci do przeprowadzenia oceny merytorycznej w ramach konkursu. W dniach 18-19 grudnia 2019 odbyło się dwudniowe szkolenie dla ekspertów.

Monitoring i kontrola

W roku 2019 przeprowadzono wizyty monitorujące w siedzibach 77 organizacji realizujących projekty dofinansowane w ramach Programu FIO. Wizyty były prowadzone zarówno w organizacjach realizujących projekty w ramach konkursu FIO 2019, jak i w organizacjach wykonujących projekty dwuletnie w ramach FIO 2018. Przeprowadzenie wizyty monitorującej poprzedzało uzgodnienie jej daty wraz z przedstawicielami organizacji, realizującej wytypowany do monitoringu projekt, a następnie wysłanie oficjalnej informacji w tej sprawie (drogą elektroniczną). W trakcie wizyty przedstawiciele Biura Programu FIO przekazywali organizacji upoważnienie Dyrektora NIW-CRSO do przeprowadzenia takiej wizyty. Po zakończeniu każdej z wizyt monitorujących została wypełniana specjalnie w tym celu przygotowana Karta Monitoringu. Przeprowadzone wizyty monitorujące pokazały, że większość organizacji realizuje działania zgodnie z zaplanowanym harmonogramem. W kilku przypadkach pojawiły się nieznaczne opóźnienia w realizacji projektu. W kwestii realizacji budżetu, w większości organizacji wydatki były prawidłowo udokumentowane, zgodne z obowiązującymi wytycznymi.

W NIW-CRSO przygotowany został Roczny Plan Kontroli projektów dofinansowanych w ramach Programu FIO na 2019 r. (RPK 2019). W 2019 r. przeprowadzono 13 kontroli projektów realizowanych w ramach Programu. Wszystkie zaplanowane w RPK na 2019 r. oraz Aktualizacji RPK na 2019 r. kontrole zostały przeprowadzone. W wyniku kontroli najczęstsze nieprawidłowości dotyczyły: błędów w zakresie kwalifikowalności wydatków, zakresu rzeczowego realizacji zadania, sposobu promocji zadania. W większości zakończonych kontroli organizacje zrealizowały zalecenia z pokontrolne.

Ewaluacja

W ostatnim kwartale roku 2019 rozpoczęte zostały prace związane z ewaluacją Programu. Ogłoszone zostało zapytanie i zrealizowane zostały trzy badania: „Pogłębiona analiza mechanizmów wdrażania priorytetów I i IV Programu FIO na lata 2014-2020” podzielona na dwa badania - dotyczące Priorytetu I i oddzielnie Priorytetu IV oraz „Ewaluacja postępów wdrażania Programu FIO na lata 2014-2020”. Podczas posiedzeń Komitetu Sterującego-Monitorującego członkom

<p>przekazywane były aktualne informacje o postępach w badaniach ewaluacyjnych Programu oraz poddane dyskusji były narzędzia badawcze. Wszystkie trzy badania zakończyły się przedstawieniem raportów końcowych i podpisaniem protokołów odbioru.</p> <p>Podsumowanie finansowe</p> <p>Całość środków na dotacje w 2019 roku wyniosła łącznie ok. 57,6 mln zł w związku z wypłatą dotacji podmiotom dofinansowanym w ramach konkursu FIO 2019 oraz podmiotom dofinansowanym w ramach konkursu FIO 2018 w ramach projektów dwuletnich (dotacja na 2 rok - 2019), w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w ramach Priorytetu 1 „Małe inicjatywy” dofinansowano zadania publiczne na łączną kwotę 10.183.343,50 zł w następujących obszarach: zwiększanie roli inicjatyw nieformalnych, animowanie działań samopomocowych oraz wspieranie młodych organizacji pozarządowych. - w ramach Priorytetu 2 „Aktywne społeczeństwo” dofinansowano zadania publiczne na łączną kwotę 29.930.777,34 zł w następujących obszarach: aktywizacja obywateli w sprawach wspólnotowych, rozwijanie wolontariatu, poprawa zdolności organizacji pozarządowych do mobilizowania zasobów, aktywizacja współpracy wspólnot lokalnych i instytucji publicznych, wspieranie aktywnych form integracji społecznej, rozwój przedsiębiorczości społecznej oraz tworzenie warunków rozwoju bezpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego. Zadania te w różnych formach angażowały obywateli, dając im możliwość aktywnego działania oraz łączenia aktywności ze zdobywaniem wiedzy w sferze działań obywatelskich. - w ramach Priorytetu 3 „Aktywni obywatele” dofinansowano zadania publiczne na łączną kwotę 11.991.304,66 zł w następujących obszarach: zwiększanie wpływu obywateli na polityki publiczne, rozwijanie edukacji obywatelskiej i kompetencji społecznych, wzrost znaczenia organizacji strażniczych i rzecznicych oraz wspieranie tworzenia partnerstw (w tym partnerstwa publiczno-społecznego) i innych form współpracy, służących aktywizacji obywateli oraz przekazywaniu im do realizacji zadań publicznych. - w ramach Priorytetu 4 „Silne organizacje pozarządowe” dofinansowano zadania publiczne na łączną kwotę 5.399.261,43 zł w następujących obszarach: zwiększanie kompetencji organizacji obywatelskich oraz wspieranie działań o charakterze systemowym. Zadania te przyczyniały się do wzmocnienia potencjału organizacji obywatelskich, tworzenia porozumień, federalizacji. 		
Liczba podmiotów objętych wsparciem finansowym (wraz z łączną kwotą przyznanych dotacji)	Średnia kwota dofinansowania projektu	Mediana kwoty dofinansowania projektu
562 podmiotów objętych wsparciem 73.862.226,99 zł ⁷ - łączna kwota dotacji w roku 2019	131.427,45 zł	126.555,00 zł
Łączna liczba złożonych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (projektów)⁸		Liczba zaakceptowanych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (wraz z łączną kwotą rozliczonej dotacji)
terminowo	nieterminowo	

⁷ Przyznane dotacje – oznaczają wysokość dotacji, które w 2019 roku przyznano poszczególnym organizacjom, obejmujące cały okres realizacji projektu/zadania (lata 2019-2020) oraz środki przekazane na zadania dofinansowane do realizacji w latach 2018 -2019.

⁸ Sprawozdania z realizacji zadań za rok 2018.

534	5	537 55.854.930,60 zł		
Liczba podmiotów wobec których wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie: zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, w nadmiernej wysokości, pobranej nienależnie				
<p>W roku 2019 wszczęto pięć postępowań administracyjnych. Wszczęcie postępowań wynikało z braku rozliczenia dotacji przyznanej w ramach Programu. W wyniku wszczętych postępowań wydane zostały decyzje administracyjne. W jednym przypadku Beneficjent na podstawie decyzji dokonał zwrotu środków. W trzech przypadkach Beneficjent odwołał się od decyzji Dyrektora NIW-CRSO i odwołanie jest rozpatrywane przez Przewodniczącego komitetu ds. Pożytku Publicznego. Jedno postępowanie zostało umorzone.</p>				
Finansowanie programu	Źródło finansowania programu	Kwota środków przeznaczona na realizację programu w okresie danego roku	Kwota środków faktycznie wydatkowanych	Kwota środków niewydatkowanych, wraz z uzasadnieniem
	DZIAŁANIE:13.5.1.2 ROZDZIAŁ:75027 ŹRÓDŁO FINANSOWANIA Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020	60 mln zł	58.853.529,76 zł	1.146.470,24 zł (1,91%) W tym: 791.890,66 z Pomocy technicznej P FIO oraz 354.579,58 zł z środków przeznaczonych na dotacje dla organizacji pozarządowych. Kwota przeznaczona na realizację Programu FIO w 2019 r. nie została w pełni wydatkowana w związku ze zgłaszanymi rezygnacjami z realizacji dofinansowanych działań oraz zbyt krótkim czasem na rozpoczęcie realizacji dodatkowych zadań. W przypadku niewykorzystanej kwoty środków przeznaczonych na Priorytet V Pomoc Techniczna wynikała ona z racjonalnego i ekonomicznego dysponowania środkami w ramach Programu, co w efekcie pozwoliło na uzyskanie oszczędności, a także

				ograniczeniem kosztów przeznaczanych na działania promocyjne (w tym unieważnieniem przetargu na realizację filmów promocyjnych oraz mniejszymi niż planowano wydatkami na gadżety promujące program).
Kontrola	Liczba kontroli planowych	Liczba kontroli przeprowadzonych w ramach programu	Liczba kontroli w trybie uproszczonym	
	12	12	0	
Stopień realizacji wskaźników określonych dla Programu	<p>Liczba umów zawieranych przez organy administracji publicznej z sektorem pozarządowym w ramach otwartych konkursów ofert oraz innych trybów – brak danych KPRM za rok 2019;</p> <p>Odsetek organizacji pozarządowych deklarujących współpracę z administracją publiczną – brak danych GUS za rok 2019;</p> <p>Liczba organizacji pozarządowych w Polsce według Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego – ok. 143 tys.;</p> <p>Odsetek jednostek administracji publicznej, które tworzyły i konsultowały akty normatywne przy udziale organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego – brak danych KPRM za rok 2019;</p> <p>Liczba podpisanych umów w ramach inicjatywy lokalnej – brak danych KPRM za rok 2019;</p> <p>Wysokość średniego budżetu rocznego organizacji pozarządowej – 28 tys. zł (2018).</p>			
Opis efektów programu⁹	produkty	<p>Cel szczegółowy 1: Zwiększenie ilości oddolnych inicjatyw</p> <ol style="list-style-type: none"> Liczba oddolnych inicjatyw wspartych w ramach PFIO 1.027 Liczba osób zaangażowanych w realizację lokalnych inicjatyw w ramach Programu FIO – 22.627 <p>Cel szczegółowy 2: Wzrost liczby obywateli angażujących się w działania NGO i inicjatywy lokalne.</p> <ol style="list-style-type: none"> Liczba osób, które zostały wsparte w ramach realizowanego projektu – 258.820 <p>Cel szczegółowy 3: Wzrost partycypacji obywateli w sprawach publicznych:</p> <ol style="list-style-type: none"> Liczba wspartych organizacji, w podziale na organizacje rzecznicze i strażnicze – 63 rzeczniczych, 		

⁹ Wskazano wartości dla wskaźników możliwych do zmierzenia na podstawie analizy ankiet po zakończeniu realizacji zadania publicznego oraz sprawozdań końcowych i częściowych z realizowanych zadań. Poziom osiągnięcia pozostałych wskaźników będzie możliwy poprzez przeprowadzenie ewaluacji jakościowej.

		<p>54 strażniczych.</p> <p>2. Liczba osób, które zakończyły udział w projektach dotyczących kompetencji obywatelskich – 13.430</p> <p>Cel szczegółowy 4: Wzmocnienie potencjału III sektora:</p> <p>1. Liczba organizacji pozarządowych, które skorzystały ze wsparcia (przynajmniej jeden przedstawiciel skorzystał ze wsparcia) – 3.068</p>
	rezultaty	<p>Cel szczegółowy 2: Wzrost liczby obywateli angażujących się w działania NGO i inicjatywy lokalne.</p> <p>1. Liczba organizacji, które podniosły swoje kompetencje w zakresie zarządzania wolontariuszami/ zarządzania bazą członkowską – 415</p> <p>2. Liczba osób zaangażowanych przy realizacji projektu (poza pracą organizacji) – 8801</p> <p>Cel szczegółowy 3: Wzrost partycypacji obywateli w sprawach publicznych:</p> <p>1. Liczba koalicji / partnerstw zawiązanych na potrzeby „konkretnego problemu” przez organizacje i obywateli – 890</p> <p>2. Liczba podmiotów zaangażowanych przy realizacji projektu (poza projektodawcą) – 1995</p>
	oddziaływanie	Brak wskaźników oddziaływania w Programie
Inne pozafinansowe formy wsparcia podmiotów/wolontariuszy, do których adresowane były działania w ramach programów	<p>Działania informacyjno-edukacyjne zrealizowane w ramach edycji 2020 FIO</p> <p>W ramach kampanii informacyjno-promocyjnej FIO 2020, która odbyła się w listopadzie i grudniu 2019 zorganizowano 34 spotkania informacyjne. W każdym województwie zorganizowano co najmniej jedno spotkanie informacyjne. Spotkania informacyjne zostały zorganizowane w różnych miejscowościach, często niewielkich, tam gdzie lokalna organizacja pozarządowa bądź samorząd terytorialny zadeklarowały chęć organizacji takiego wydarzenia i zgłosiły udział co najmniej 15 osób. Zdiagnozowane zostały również przez Biuro FIO tzw. białe plamy, czyli miejsca gdzie było, bądź jest realizowanych mała liczba projektów FIO – samorządom z takich miejsc zaproponowano przyjazd przedstawiciela FIO i współorganizację spotkania (np. Grodzisk Wielkopolski, Wolsztyn).</p> <p>Starając się docierać z przekazem o programie FIO do mieszkańców różnych części Polski, po raz pierwszy, odkąd programem FIO zarządza NIW-CRSO, spotkania informacyjne odbyły się w miejscowościach: Proszowice, Nowe Miasto Lubawskie, Świnoujście, Radziejów, Rawa Mazowiecka, Jastrzębie Zdrój, Prudnik.</p> <p>Działania edukacyjne</p> <p>Dla organizacji, które brały udział w edycji 2020 FIO zostały przygotowane: planer budżetu, prezentacja z najistotniejszymi informacjami o konkursie oraz zasadami logiki projektowej oraz dokument z często pojawiającymi się pytaniami oraz z odpowiedziami, wypełniony wzór przykładowej oferty, Podręcznik dla Oferentów FIO 2020.</p> <p>Przygotowany został Podręcznik Beneficjenta FIO 2019: ze względu na wysoki odsetek beneficjentów, którzy po raz pierwszy mieli styczność z dotacją z FIO 2019, został opracowany Podręcznik Beneficjenta FIO 2019 – publikacja skierowana do beneficjentów konkursu, edycji 2019, w której znalazły się informacje o tym jak</p>	

przewodząc i rozliczając projekt; około 300 egzemplarzy Podręcznika zostało wysłanych do wszystkich, którzy otrzymali dotację w ramach FIO 2019.

Wspieranie organizacji małych z mniejszych miejscowości

W ramach konkursu FIO 2019 zastosowano kryterium strategiczne premiujące oferty realizowane przez organizację mającą siedzibę w miejscowości liczącej nie więcej niż 25 tys. mieszkańców (3 dodatkowe punkty) oraz oferty realizowane przez organizacje mające siedzibę w miejscowości liczącej powyżej 25 tys. mieszkańców, jednakże nie więcej niż 50 tys. mieszkańców (1 dodatkowy punkt).

W rezultacie w ramach konkursu dofinansowano 97 projektów organizacji z małych miejscowości (poniżej 50 tys. mieszkańców).

Liczba dofinansowanych ofert spełniających kryterium – poniżej 50 tys. mieszkańców	97
--	-----------

Dodatkowymi 3 punktami premiowane były także oferty realizowane przez organizacje mniejsze - których roczny przychód za 2017 roku nie przekroczył 100 tys. zł. W rezultacie w ramach konkursu dofinansowano 126 projektów organizacji małych (o budżecie poniżej 100 tys. zł.).

Liczba dofinansowanych organizacji o budżecie niższym niż 100 tys. zł	126
---	------------

Dystrybucja środków z FIO w regionach

Liczba ofert złożonych i dofinansowanych w ramach FIO 2019 w podziale na województwa

Województwo	Liczba Ofert dofinansowanych
małopolskie	24
mazowieckie	39
śląskie	16
lubelskie	11
wielkopolskie	15
warmińsko-mazurskie	14
dolnośląskie	22
podkarpackie	8
zachodniopomorskie	11
kujawsko-pomorskie	8
łódzkie	11
podlaskie	14
pomorskie	11

		świętokrzyskie	12	
		lubuskie	12	
		opolskie	5	
		Razem	218	
Liczba podmiotów/wolontariusz, które objęto wsparciem pozafinansowym	n/d			

4. REALIZACJA PROGRAMÓW ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO (należy wypełnić załącznik do niniejszego wzoru sprawozdania, odrębnie dla każdego programu)	
Tytuł i podstawa prawna realizowanego programu	<p>Tytuł: „Korpus Solidarności - Program Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Długoterminowego na lata 2018-2030”</p> <p>Podstawa prawna: Uchwała nr. 137/2018 Rady Ministrów z dnia 2 października 2018 r w sprawie przyjęcia programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą „Korpus Solidarności – Program Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Długoterminowego na lata 2018-2030”</p>
Opis działań realizowanych w ramach programu	<p>Lokalne spotkania promujące Korpus Solidarności (dla wolontariuszy, koordynatorów i organizatorów wolontariatu). Spotkania miały na celu zainteresowanie Korpusem Solidarności oraz zachęcenie do przystąpienia do programu. Zrealizowano łącznie 108 spotkań. Spotkania realizowane były przez partnerów programu na terenie 15 województw – średnio 7 spotkań w województwie adresowanych do różnych grup uczestników (wolontariusze, koordynatorzy, organizatorzy wolontariatu) Rekrutację prowadzili partnerzy wśród osób i organizacji zainteresowanych przystąpieniem do Korpusu Solidarności. W czasie spotkań przedstawiano założenia programu, działania i oferty jakie adresowane są do poszczególnych uczestników, wytłumaczono istotę wolontariatu długoterminowego oraz obowiązek przepracowania odpowiedniego pensum godzin. Spotkania miały charakter prezentacji i rozmowy z uczestnikami.</p> <p>Działania edukacyjne dla uczestników Korpusu Solidarności. Obejmowały one szkolenia podstawowe oraz rozwijające, a ich celem było przygotowanie do wolontariatu oraz wzmocnienie kompetencji uczestników programu. Łącznie zrealizowano 212 szkoleń. Szkolenia adresowane były do wolontariuszy, organizatorów (tzn. kierownictwa organizacji i instytucji zainteresowanych współpracą z wolontariuszami). Odbywały się w 15 województwach na terenie działania partnerów programu. Szkolenia podzielone były na dwa zasadnicze bloki: szkolenia podstawowe oraz rozwijające, w zależności od doświadczenia uczestników. Tematyka szkoleń była zróżnicowana w zależności ww. kryteriów m.in. przygotowanie do wolontariatu w ramach KS, nabycie umiejętności organizacyjnych w zakresie współpracy z wolontariuszami np. rekrutacja, motywowanie, organizowanie pracy wolontariackiej. Organizatorzy wolontariatu zapoznani zostali z zasadami włączania wolontariatu w działania instytucji. Organizacja i prowadzenie szkoleń, rekrutacja uczestników spoczywała w gestii partnerów. Udział w szkoleniach brały osoby, które były zainteresowane przystąpieniem do Korpusu Solidarności.</p> <p>Akcje społeczne z udziałem wolontariuszy promujące wolontariat i Korpus Solidarności. Odbyły się 64 akcje na terenie całego kraju realizowane przez Regionalnych Partnerów programu oraz przez lokalne koalicje powołane w celu rozwoju wolontariatu w środowisku lokalnym. Celem organizacji akcji była popularyzacja wolontariatu Korpusu Solidarności. Poprzez realizację działań społecznych w przestrzeni miejskiej lub na rzecz wybranych organizacji i placówek partnerzy programu zachęcali do Korpusu Solidarności, prezentowali różnorodność działań jakie można prowadzić w wolontariacie, poprzez dobry przykład i praktyczne działanie rekrutowali do udziału w programie. Tematyka akcji była zróżnicowana w zależności od lokalnych potrzeb. Były to m.in. sprzątanie świata, działania rekreacyjne dla dzieci, działania porządkowe na rzecz miasta, spotkania okolicznościowe z seniorami. organizacja wydarzeń okolicznościowych np. dzień wolontariusza, Każdy z partnerów zrealizował na terenie swojego regionu (województwa) średnio 4 akcje.</p> <p>Poradnictwo i konsultacje dla uczestników programu. Działania te miały na celu pomóc wolontariuszom w podejmowaniu wolontariatu, koordynatorom zapewniały wsparcie w tracie współpracy z wolontariuszami a organizatorom wolontariatu</p>

pomagały w tworzeniu programów wolontariackich. Udzielono 300 porad i konsultacji. Wśród tematów najczęściej podejmowanych w czasie poradnictwa dominowały: aspekty formalnoprawne wolontariatu w tym ubezpieczenia wolontariuszy, zawieranie umów z wolontariuszami, poradnictwo w zakresie właściwego doboru ofert wolontariatu, radzenie sobie z „wypaleniem zawodowym” w wolontariacie, rekrutacja wolontariuszy. Wolontariuszy interesowało najczęściej jak zacząć wolontariat, jakie działania wybrać, jakie są obowiązki formalne wolontariusza, jak postępować w sytuacjach zmęczenia i znużenia wolontariatem.

Program benefitowy Karta Wolontariusza. Opracowane zostały założenia Karty Wolontariusza, przygotowano regulamin i zasady korzystania z systemu szczególnych uprawnień przysługujących członkom Korpusu. Rozpoczęto działania zmierzające do pozyskania Partnerów Karty Wolontariusza Korpusu Solidarności, a mianowicie dokonano segmentacji rynku instytucji, które mogą zaoferować benefity dla wolontariuszy – m.in. instytucje kultury, instytucje ochrony przyrody, spółki skarbu państwa. Przygotowano do tych instytucji listy – zaproszenia do udziału w programie karty. W odpowiedzi zaplanowano spotkania z przedstawicielami ww. instytucji w celu omówienia szczegółów współpracy. Działania te zaowocowały uzgodnieniem z 3 partnerami (Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie, Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku) zakresu współpracy i przygotowaniem do podpisania umowy. W roku 2020 podobne działania prowadzone będą w kolejnych środowiskach np. związki i kluby sportowe, biznes, organizacje pozarządowe.

Promocja Korpusu Solidarności. Przygotowano i zrealizowano kampanię społeczną KS zachęcającą do udziału w programie, przygotowano zestaw materiałów promocyjnych dystrybuowanych wśród potencjalnych uczestników programu, Każdy z partnerów programu otrzymał materiały dystrybuowane wśród kandydatów na członków Korpusu m.in. bluzy, art. piśmiennicze, torby, flagi, rollupy. Materiały te były eksponowane także w czasie imprez lokalnych z udziałem NGO, dnia wolontariusza, szkoleń, debat i akcji wolontariackich. Zrealizowana w grudniu kampania społeczna pod hasłem „Pomagaj nie raz a cały czas” miała na celu popularyzować i zachęcać do długotrwałego angażowania się w wolontariat. W ramach kampanii zrealizowane zostały spoty video do telewizji, kampania banerowa w Internecie, komunikacja w mediach społecznościowych, spoty radiowe oraz sesja zdjęciowa. Osiągnięto zakładane cele dotarcia do odbiorców: całościowy zasięg: 21.225.439 (realizacja w 115%), w tym telewizja: 5.449.010 (realizacja w 144%), w tym kino: 446.429 (realizacja w 123%), w tym radio: 10.600.000 (realizacja w 100%), w tym Internet: 4.730.000 (realizacja w 134%).

Debaty wolontariackie poruszające tematy związane z aktywnością wolontariacką. Cykl debat tematycznych o wolontariacie i jego otoczeniu, pod wspólnym tytułem: „Debaty Wolontariackie” to spotkania otwarte dla wszystkich zainteresowanych organizatorów wolontariatu. Służyły pogłębianiu wiedzy na temat wolontariatu, dyskusji na tematy ważne dla lokalnego wolontariatu, wymianie poglądów. Odbyło się 28 debat. Organizowane były na terenie działań prowadzonych przez partnerów programu (15 województw). Ich tematyka była zróżnicowana i odpowiadała potrzebom środowisk lokalnych lub dotyczyła tematów ogólnych. W debatach udział brali wolontariusze, koordynatorzy wolontariatu, osoby zainteresowane przystąpieniem do Korpusu, przedstawiciele instytucji, które chcą rozpocząć współpracę z ochotnikami. Dyskutowano m.in. nt. roli koordynatora w organizacji wolontariatu, prowadzenia nowoczesnych działań promocyjnych i rekrutacyjnych adresowanych do wolontariuszy, możliwości zwiększenia udziału seniorów w wolontariacie, poruszano temat komunikacji i dialogu z wolontariuszami w dobie nowych technologii.

Staże rozwojowe dla koordynatorów - indywidualne i/lub grupowe. Zrealizowano 67 staży na terenie 15 województw. Średni czas trwania stażu wynosił 15 godz. Staże

mogły mieć formę indywidualną lub grupową. Dzięki stażom i wizytom studyjnym doświadczeni koordynatorzy wolontariatu, którzy posiadają wieloletnią praktykę w tym zakresie, służyli pomocą ekspercką mniej doświadczonym lub początkującym koordynatorom wolontariatu. Organizatorzy stażu tj. organizacje pozarządowe oraz placówki publiczne (instytucje kultury, ośrodki pomocy społecznej) w trakcie stażu zapoznawały mniej doświadczonych koordynatorów z zasadami efektywnej rekrutacji, motywowania wolontariuszy, prowadzenia działań promocyjnych, radzenia sobie z trudnymi relacjami z wolontariuszami. Interesujące dla stażystów były kwestie formalne organizacji wolontariatu (umowy, ubezpieczenia wolontariuszy, zwrot kosztów związanych z wolontariatem) jak również dokumentacja wolontariatu m.in. karty pracy wolontariuszy, formularze rekrutacyjne, materiały szkoleniowe dla wolontariuszy.

Szkolenia dla nauczycieli dotyczące organizacji i prowadzenia Szkolnego Korpusu Solidarności. warsztaty były okazją do zdobycia podstawowej wiedzy w tym zakresie lub miały formę spotkań w czasie których doświadczeni praktycy wymieniali się doświadczeniem, inspirowali do działania lub tworzyli plany wspólnych lokalnych inicjatyw. Zrealizowano 28 szkoleń dla nauczycieli SKS. Szkolenia realizowane były w 15 województwach, w których działają partnerzy programu. Adresowane były do nauczycieli – opiekunów szkolnych form wolontariatu ze szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych. Rekrutacje prowadzili partnerzy, wysyłając zaproszenia do lokalnych szkół. W czasie szkoleń prezentowano podstawowe zasady organizacji szkolnego wolontariatu i współpracy ze środowiskiem lokalnym. Istotnym elementem niemal każdego szkolenia były poruszane kwestie organizacyjne i formalnoprawne szkolnego wolontariatu. Zostały one wzięte pod uwagę przy organizacji Forum Szkolnego Wolontariatu, w czasie którego m.in. dokonano analizy rozwiązań formalnych, wskazano na trudności i kierunki działań, które potrzebne są aby rozwijać postawy obywatelskie wśród młodzieży.

Lokalne spotkanie branżowe dotyczące np. wolontariatu w kulturze, w pomocy społecznej, sportowego. Działania w tym zakresie miały na celu zintegrować organizatorów wolontariatu zajmujących się tą samą „dziedzina wolontariatu” w środowiskach lokalnych. Zrealizowano 27 spotkań w 15 województwach. Dominującymi branżami, w których odbywały się spotkania były: pomoc społeczna, kultura, dzieci i młodzież. Uczestnicy wymieniali się doświadczeniem w organizacji działań na rzecz wybranych grup, wskazywali rozwiązania jakie stosują przy prowadzeniu wolontariatu, nierzadko kreślili plany wspólnych działań w środowisku lokalnym.

Standaryzacja działań, certyfikacja organizacji spełniających standardy organizacji wzorowo współpracującej z wolontariuszami. Standaryzacja działań jest swoistym „elementarzem” i podręcznikiem savoir-vivre w zakresie współpracy z wolontariuszami. W roku 2019 rozpoczęto prace w grupie ekspertów nad opracowaniem standardów współpracy z wolontariuszami. Powołano zespół ekspertów, którzy pracować będą nad opracowaniem standardów i zasad certyfikacji organizatorów wolontariatu. W skład zespołu weszli przedstawiciele organizacji partnerskich, którzy posiadają podobne doświadczenie w realizacji działań w ramach programu Dobry Wolontariat. Zespół przyjął plan pracy w roku 2020, który zakłada m.in. opracowanie narzędzi i dokumentacji, przeprowadzenie fazy testowej (pilotażu), przygotowanie kadry „certyfikatorów” którzy wspierać będą organizacje w procesie certyfikacji, Działanie zakończy stworzenie narzędzia online (autotestu) do samodzielnej oceny prowadzonych działań w ramach współpracy z wolontariuszami, Wyniki testu definiować będą zakres współpracy i wsparcia dla danej organizacji przy ubieganiu się przez nią o certyfikat Miejsce Przyjazne Wolontariuszom.

Fora Wolontariatu. W roku 2019 przygotowano dwa fora. Forum Wolontariatu, które było spotkaniem dla koordynatorów i organizatorów wolontariatu, służyło wymianie doświadczeń, inspiracji do działania. Forum było jednocześnie oficjalnym

rozpoczęciem działań programu. Udział w nim wzięło 200 osób. Forum Wolontariatu Szkolnego – adresowane było do przedstawicieli środowiska oświatowego. W czasie warsztatów, dyskusji dyskutowano o kondycji i wyzwaniach stojących przed szkolnym wolontariatem. Udział w nim wzięło 100 osób.

Spotkania lokalnych koalicji wolontariatu, powołanych w celu rozwoju wolontariatu w środowisku lokalnym. Regionalni Partnerzy Programu inicjowali działania zmierzające do rozwoju wolontariatu w środowisku lokalnym. Były to inicjatywy promujące wolontariat, wprowadzające wolontariat do lokalnych instytucji, wspólne przedsięwzięcia wolontariackie środowiska lokalnego, Zainicjowano działalność 62 koalicji. Powstały one w miejscach, w których działania prowadzili partnerzy programu (15 województw). Koalicje miały różny charakter i cel działania. Były to zarówno koalicje „branżowe”, które skupiały się na poszukiwaniu rozwiązań wolontariatu istotnych dla konkretnej grupy, koalicje mieszane, w skład których wchodziły przedstawiciele środowiska lokalnego (NGO, samorząd, kościoły, instytucje publiczne) chcące działać na rzecz wolontariatu w danym środowisku lokalnym. Ze względu na krótki czas realizacji projektu w roku 2019 większość koalicji zawiązała swoją działalność i nakreśliła plany prac na rok 2020. Nieliczne koalicje podjęły również działania z wolontariuszami np. akcje wolontariackie (np. koalicja warszawska z udziałem harcerzy i wolontariuszy KS) na rzecz wsparcia seniorów w domach pomocy społecznej w okresie świątecznym.

Przygotowanie kadry trenerskiej współpracującej z KS. Opracowano i przyjęto koncepcję programu edukacyjnego Korpusu Solidarności w dokumencie „Edukacja w Korpusie Solidarności - opis komponentu szkoleniowego Programu KS”. Podstawowe założenia tej koncepcji zakładają realizację szkoleń dla uczestników programu na dwóch poziomach: podstawowym i rozwijającym. Podstawowy to wprowadzenie do wolontariatu, założenia i funkcjonowanie Korpusu Solidarności, podstawowe aspekty formalnoprawne wolontariatu. Określono, czas trwania ww. szkoleń, przygotowano scenariusze i sylabusy oraz materiały szkoleniowe, którymi powinni posługiwać się trenerzy. Szkolenia rozwijające dedykowane są doświadczonym wolontariuszom i koordynatorom. Ich tematyka dostosowywana jest do potrzeb w wybranym środowisku. W dalszym okresie realizacji programu opracowane zostanie szkolenie online dla wolontariuszy i koordynatorów (szczególnie ważne dla osób z odległych miejscowości, które nie mają okazji wziąć udziału w szkoleniach organizowanych przez partnerów) oraz program edukacyjny dla szkolnego korpusu solidarności. W roku 2019 przygotowano scenariusz szkolenia trenerskiego dla grupy trenerów regionalnych Korpusu Solidarności. Przeprowadzono rekrutację trenerów Korpusu Solidarności. Trenerów do udziału w programie zgłaszali partnerzy programu, a ich kandydatury były rozpatrywane przez NIW-CRSO. Kandydaci w zgłoszeniach prezentowali m.in. doświadczenie trenerskie, znajomość rynku wolontariatu, zakres współpracy z partnerami programu. Przeprowadzono szkolenie przygotowujące trenerów do prowadzenia szkoleń w ramach programu. Udział w nim wzięło 56 trenerów.

Serwis kojarzeniowy / platforma kojarzeniowa ułatwiająca poszukiwanie miejsc aktywności dla wolontariuszy - utrzymanie, rozwój. W pierwszej połowie września 2019 roku został uruchomiony System Obsługi Wolontariatu – autorski system, narzędzie do kojarzenia wolontariuszy oraz organizacji z całą Polską.

Wybór Partnerów Regionalnych Korpusu Solidarności. Przeprowadzono konkursy na wybór partnerów, zorganizowano spotkania inauguracyjne dla wybranych partnerów. W roku 2019 wybrano 15 partnerów i zorganizowano dla nich 2 spotkania inauguracyjne z zespołem NIW-CRSO.

Współpraca z partnerami regionalnymi programu - spotkania sieciujące, obsługa, analiza działań. Wybrani partnerzy programu wzięli udział w dwóch spotkaniach inauguracyjnych. Zespół Biura Programu KS prezentował zasady oraz działania określone w Programie i wnioskach konkursowych. W części warsztatowej poruszano

tematykę Karty Wartości Członka KS oraz przeprowadzono warsztat: *Jak można zrobić to najlepiej?* – omówienie wybranych działań Partnerów min. *promocja KS, akcja wolontariacką, budowanie Partnerstw, staże wolontariackie.*

Ewaluacja programu. Przygotowany został ramowy harmonogram ewaluacji w okresie 2019 – 2030 oraz szczegółowy plan ewaluacji zrealizowanej w 2019 roku . W 2019 r. realizowane były następujące zadania w ramach ewaluacji on-going Korpus Solidarności przypadające na pierwszy dwuletni cykl Programu (od rozpoczęcia do 31 marca 2020 r.):

- 1) opracowanie ogólnego planu ewaluacji całego Programu Korpus Solidarności;
- 2) opracowanie planu ewaluacji pierwszego etapu wdrażania Programu Korpus Solidarności;
- 3) opracowanie narzędzi ewaluacyjnych i samodzielna realizacja badań w ramach ewaluacji pierwszego etapu wdrażania Korpus Solidarności.

Ewaluacja pierwszego etapu Korpusu Solidarności składała się z dwóch części: badania ad-hoc dotyczącego Karty Wolontariusza oraz oceny wdrażania pierwszego etapu Programu. Oczekiwania i preferencje wobec Karty Wolontariusza były przedmiotem warsztatów ewaluacyjnych, które odbyły się w Lublinie (10.10.2019) i Toruniu (12.10.2019). Łącznie w tej części badania wzięły udział cztery różne grupy uczestników Programu: koordynatorki i koordynatorzy wolontariatu, wolontariusze w wieku szkolnym, uczestnicy spotkania informacyjnego dla wolontariuszy i uczestnicy szkolenia dla wolontariuszy. Wywiad grupowy z przedstawicielami Partnerów Regionalnych KS został przeprowadzony 9.12.2019 r. w przeddzień Forum Wolontariatu Szkolnego i dotyczył w głównej mierze Systemu Obsługi Wolontariatu.

Główne wnioski z badania:

- Funkcjonalności System Obsługi Wolontariatu powinny zostać rozwinięte i należy poprawić jego stabilność, która pozwoli na płynne korzystanie z systemu na urządzeniach mobilnych.
- Wprowadzenie Karty Wolontariusza będzie wymagało zaproponowania indywidualnych rozwiązań dla organizacji, które łączą funkcje partnera i organizatora wolontariatu oraz takich, które zatrudniają więcej niż jednego koordynatora.
- Oferta Karty Wolontariusza powinna dopuszczać zróżnicowanie benefitów ze względu na długość stażu w Korpusie Solidarności i stopień zaangażowania mierzony liczbą godzin wolontariatu. Kryteria tego zróżnicowania powinny być klarowne i jasno komunikowane użytkownikom Karty; zapobiegnie to ewentualnym nieporozumieniom i negatywnym reakcjom, w sytuacjach gdy część wolontariuszy będzie miała dostęp do „rozszerzonego planu” benefitów, a inni do „podstawowego planu”.
- Kartę Wolontariusza należy prezentować użytkownikom jako uzupełnienie Korpusu Solidarności, a nie główny motywator do przystąpienia do Programu.
- W zależności od zainteresowań, wieku i innych cech dla wolontariuszy atrakcyjne mogą być benefity z różnych obszarów (np.: kultura, rozrywka, edukacja i rozwój, sport, turystyka lub udział w wydarzeniach specjalnych). Koordynatorzy mogą być szczególnie zainteresowani szkoleniami i innymi formami rozwoju indywidualnego (np. w formie bonów szkoleniowych). Zaoferowanie członkom Korpusu Solidarności możliwości udziału w specjalnych wydarzeniach zarezerwowanych tylko dla nich może mieć walor nie tylko nagradzający, ale również integracyjny.

Liczba podmiotów objętych wsparciem finansowym (wraz z łączną kwotą przyznanych dotacji)¹⁰	Średnia kwota dofinansowania projektu	Mediana kwoty dofinansowania projektu		
15 / 2.619.720,36 zł	174.648,02 zł	175.380,00 zł		
Łączna liczba złożonych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (projektów)		Liczba zaakceptowanych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (wraz z łączną kwotą rozliczonej dotacji)		
terminowo	nieterminowo			
nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy		
Liczba podmiotów wobec których wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie: zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, w nadmiernej wysokości, pobranej nienależnie				
nie dotyczy				
Finansowanie programu	Źródło finansowania programu	Kwota środków przeznaczona na realizację programu w okresie danego roku	Kwota środków faktycznie wydatkowanych	Kwota środków niewydatkowanych, wraz z uzasadnieniem
	FWRSO	3.070.600,00	2.972.318,56	98.281,44 W tym: 90.374,82 zł nieprzyznanej dotacji (nie wyłoniono partnera w woj. lubuskim) oraz mniejsze niż zakładano dotacje dla partnerów. 7.906,62 zł - mniejsze niż zakładano koszty spotkań z ekspertami, wydatkami bieżącymi (1.813,49 zł) oraz mniejsze koszty budowy Systemu Obsługi Wolontariatu (6.093,13 zł)

¹⁰ Przyznane dotacje oznaczają wysokość dotacji, które w 2019 roku przyznano poszczególnym organizacjom w postępowaniu konkursowym i podpisano umowy, obejmujące cały okres realizacji zadania (lata 2019-2020)

Kontrola	Liczba kontroli planowych	Liczba kontroli przeprowadzonych w ramach programu	Liczba kontroli w trybie uproszczonym
	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
Stopień realizacji wskaźników określonych dla Programu	<p>W roku 2019 zakładano wskaźnik realizacji działań odnoszący się do wsparcia finansowego podmiotów na poziomie 16 (Partnerzy Regionalni Programu). Zrealizowano ten wskaźnik w liczbie 15.</p> <p>Realizacja pozostałych wskaźników określonych w programie w perspektywie lat 2018 – 2030 przebiegała zgodnie z harmonogramem. Wskaźniki te nie są zdefiniowane w skali roku, a jedynie w ujęciu globalnym na koniec 2030 roku.</p>		
Opis efektów programu	produkty	<p>Produkty powstałe w wyniku zrealizowanych działań tożsame są ze wskaźnikami zdefiniowanymi w programie Korpus Solidarności</p> <p>Cel operacyjny:</p> <p>Wzrost liczby wolontariuszy angażujących się w sposób trwały w działania wolontariatu długoterminowego</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szkolenia i spotkania dla wolontariuszy - 165 2. Wolontariusze podejmujący wolontariat w Korpusie Solidarności – 659 osób 3. Oferty prac dla wolontariuszy opublikowane w serwisie kojarzeniowym Korpusu Solidarności - 313 ofert 4. Użytkownicy (wolontariusze i koordynatorzy) uprawnieni do korzystania z „Karty Wolontariusza” - 210 osób 5. Potencjalni partnerzy Karty Wolontariusza dla których przygotowano ofertę przystąpienia do programu – 26 partnerów 6. Wolontariusze uprawnieni do korzystania z „bonów edukacyjnych” tzn. formy wsparcia dla najbardziej aktywnych wolontariuszy - 33 osoby 7. Wolontariusze uprawnieni do realizacji autorskich projektów wolontariackich - 33 osoby 8. Akcje wolontariackie promujące wolontariat i zachęcające do udziału w programie - 34 akcje <p>Cel operacyjny:</p> <p>Wzrost skuteczności działania koordynatorów wolontariatu w organizacjach współpracujących z wolontariuszami</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szkolenia dla koordynatorów wolontariatu - 75 szkoleń 2. Koordynatorzy korzystający z serwisu kojarzeniowego (SOW) - 198 osób 3. Oferty pomocy dostępne dla organizacji zgromadzone w serwisie SOW - 1528 ofert 4. Organizacje deklarujące wdrażanie standardów działania - 220 organizacji i placówek 	

		<p>Cel operacyjny:</p> <p>Zwiększenie liczby organizatorów wolontariatu współpracujących w sposób długoterminowy z wolontariuszami oraz rozwijających wspólnie z Instytucją Zarządzającą lokalną politykę w zakresie funkcjonowania wolontariatu</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Placówki rozpoczynające realizację programu wolontariatu długoterminowego - 186 placówek 2. Szkolenia dla organizatorów wolontariatu - 75 szkoleń 3. Spotkania inicjujące powstanie lokalnych, branżowych sieci współpracy koordynatorów wolontariatu - 27 spotkań 4. Zespoły doradcze współpracujące z Instytucją Zarządzającą - 1 zespół ds. standaryzacji działań organizatorów wolontariatu (6 osób) <p>Cel operacyjny:</p> <p>Pozytywna zmiana postrzegania wolontariatu i wzrost świadomości otoczenia w zakresie zasad organizowania wolontariatu i włączania się obywateli w działania ochotnicze</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kampanie promocyjne i wizerunkowe - 1 kampania 2. Użytkownicy serwisu informacyjnego i kojarzeniowego - 857 osób 3. Projekty lokalnych koalicji wolontariackich - 30 projektów 4. Środowiska lokalne wdrażające plany rozwoju wolontariatu - 15 środowisk
	rezultaty	Rezultaty prowadzonych działań tożsame są z ww. produktami (wskaźnikami) określonymi dla programu.
	oddziaływanie	Oddziaływanie rozumiane jako wpływ podjętych działań na zmianę społeczną w środowisku wolontariuszy i organizatorów wolontariatu, możliwe będzie do oceny po dokonaniu ewaluacji częściowej na koniec pierwszego okresu realizacji programu 2019-2020.
Inne pozafinansowe formy wsparcia podmiotów/wolontariuszy, do których adresowane były działania w ramach programów	Formy wsparcia i oddziaływania pozafinansowego określone w sprawozdaniu powyżej w pkt. <i>Opis działań realizowanych w ramach programu.</i>	
Liczba podmiotów/wolontariuszy, które objęto wsparciem pozafinansowym	Liczba podmiotów, które objęto wsparciem pozafinansowym określona w sprawozdaniu powyżej w pkt. <i>Opis działań realizowanych w ramach programu</i>	

4. REALIZACJA PROGRAMÓW ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO (należy wypełnić załącznik do niniejszego wzoru sprawozdania, odrębnie dla każdego programu)	
Tytuł i podstawa prawna realizowanego programu	<p>Tytuł: Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 PROO</p> <p>Podstawa prawna: Uchwała Rady Ministrów nr 104/2018 z dnia 7 sierpnia 2018 roku w sprawie przyjęcia programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą „Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 PROO”</p>
Opis działań realizowanych w ramach programu	<p>Głównym celem PROO jest wsparcie rozwoju instytucjonalnego organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie udziału tych organizacji w życiu publicznym. Wzmocnienie instytucjonalne będzie prowadzić do wszechstronnego rozwoju sektora obywatelskiego, w tym do podniesienia jakości działania organizacji, ich efektywnego zaangażowania w życie publiczne, zwiększenia funkcji kontrolnych oraz eksperckich. Istotnym założeniem Programu jest wsparcie budowy silnego, sprawnego sektora obywatelskiego, który zachowując swoją różnorodność i niezależność będzie równocześnie realnym, równoprawnym partnerem w życiu publicznym i społecznym dla znacznie silniejszych instytucji władzy politycznej, ekonomicznej, medialnej czy samorządowej. Cele szczegółowe programu określono jako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost zaangażowania obywateli i organizacji obywatelskich w życie publiczne; 2. Wzmocnienie organizacji obywatelskich w wymiarze strategicznym; 3. Poprawa stabilności finansowej organizacji obywatelskich. <p>Program przewiduje realizację wsparcia organizacji pozarządowych w ramach następujących Priorytetów:</p> <p>Priorytet 1. Zrównoważony rozwój organizacyjny, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> Priorytet 1a. Wsparcie działań misyjnych i rozwoju instytucjonalnego Priorytet 1b. Dotacje na wkład własny <p>Priorytet 2. Kapitały żelazne, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> Priorytet 2a. Dotacje operacyjne na wsparcie budowania początkowych kapitałów żelaznych Priorytet 2b. Dofinansowanie początkowych kapitałów żelaznych Priorytet 2c. Dofinansowanie rozbudowy kapitałów żelaznych <p>Priorytet 3. Rozwój instytucjonalny lokalnych organizacji strażniczych i mediów obywatelskich</p> <p>Priorytet 4. Rozwój instytucjonalny think tanków obywatelskich</p> <p>Priorytet 5. Wsparcie doraźne.</p> <p>Dodatkowo w ramach PROO wdrażana jest pomoc techniczna (Priorytet 6).</p> <p>Zadania opisane w PROO finansowane są ze środków Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, utworzonego na podstawie art. 88a ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych. 30 stycznia 2019 roku została zawarta umowa między Przewodniczącym Komitetu ds. Pożytku Publicznego jako dysponentem środków w ramach Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego i Dyrektorem Narodowego Instytutu. Umowa określa rolę, cele i obowiązki NIW-CRSO jako Instytucji Zarządzającej w związku z przekazywaniem jej przez Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego środków z Funduszu.</p> <p>W ramach priorytetów 1-5 programu PROO w roku 2019 przeprowadzono następujące działania:</p>

Priorytet 1a

Projekt Regulaminu Konkursu został przedstawiony do konsultacji publicznych na platformie www.stacja-konsultacja.pl w okresie od 17 września 2018 r. do 1 października 2018 r. Informacja o prowadzonych konsultacjach została upubliczniona na profilach mediów społecznościowych NIW-CRSO (Facebook, Twitter), na stronie internetowej NIW-CRSO www.niw.gov.pl, a także na portalu www.ngo.pl. Konkurs został przeprowadzony w oparciu o regulamin zatwierdzony przez Radę NIW-CRSO w dniu 27 listopada 2018 roku. Łączna alokacja na konkurs wynosiła 91.500.000 zł. (alokacja na lata 2019-2021). Nabór wniosków miał charakter dwustopniowy (wnioski wstępne/wnioski pełne). W ramach konkursu ogłoszonego w dniu 11 lutego 2019 r., nabór wniosków wstępnych trwał do 12 marca. W wyznaczonym terminie wpłynęło 3868 wniosków wstępnych, z których pozytywną ocenę formalną uzyskało 3858 organizacji i zostało zakwalifikowanych do oceny merytorycznej. W wyniku oceny merytorycznej do drugiego etapu konkursu (wnioski pełne) zostało zakwalifikowanych 331 wniosków. Naborowi wniosków wstępnych towarzyszył cykl spotkań informacyjnych, które odbyły się w Lublinie (14 luty), Krakowie (15 luty), Rzeszowie (18 luty), Kielcach i Szczecinie (19 luty), Gdańsku (20 luty), Olsztynie, Poznaniu i Wrocławiu (21 luty), Białymstoku (22 luty), Toruniu i Bydgoszczy (25 luty), Warszawie, Zielonej Górze i Katowicach (27 luty) i Łodzi (28 luty). Dodatkowo uruchomiono również infolinię, a potencjalni wnioskodawcy mogli również zadawać pytania za pośrednictwem skrzynki proo@niw.gov.pl. Przeprowadzono również webinarium informacyjne poświęcone temu priorytetowi (22.02.2019).

Nabór wniosków pełnych rozpoczął się 5 czerwca i zakończył się 19 czerwca 2019 roku. W jego efekcie do oceny merytorycznej trafiło 310 złożonych wniosków pełnych. Konkurs został rozstrzygnięty 9 sierpnia 2019 roku: wnioski złożone przez 154 organizacje uzyskały dofinansowanie, 143 wnioski trafiły na listę rezerwową, a 13 zostało ocenionych negatywnie. Ostatecznie umowy w ramach priorytetu 1a podpisało 151 organizacji. Organizacjom przyznano w ramach dofinansowania 84.845.269,22 zł (w tym dotacja na 2019 rok: 26.160.719,52 zł, na 2020 rok: 31.321.000,44 zł, na 2021 rok: 27.363.549,26 zł).

W dniach 8-22 października przeprowadzono konsultacje społeczne dotyczące Regulaminu Konkursu PROO 1a, edycja 2020. W ich ramach wpłynęło 25 uwag od 5 podmiotów. Informacja o prowadzonych konsultacjach została upubliczniona na profilach mediów społecznościowych NIW-CRSO (Facebook, Twitter), na stronie internetowej NIW-CRSO www.niw.gov.pl, a także na portalu www.ngo.pl. Wyniki konsultacji zostały zaopiniowane przez Komitet Sterująco-Monitorujący PROO w dniu 30 października, a Rada NIW-CRSO na posiedzeniu w dniu 6 listopada zatwierdziła Regulamin Konkursu.

Priorytet 1b

Projekt Regulaminu Konkursu został przedstawiony do konsultacji publicznych w okresie od 19 czerwca do 3 lipca 2019 roku. Informacja o prowadzonych konsultacjach została upubliczniona na profilach mediów społecznościowych NIW-CRSO (Facebook, Twitter), na stronie internetowej NIW-CRSO www.niw.gov.pl, a także na portalu www.ngo.pl. Do projektu Regulaminu Konkursu 5 podmiotów zgłosiło 40 uwag, które zostały zaopiniowane przez Komitet Sterująco-Monitorujący PROO w dniu 16 lipca 2019 roku. W dniu 17 lipca 2019 Regulamin Konkursu został zatwierdzony przez Radę NIW-CRSO.

Nabór wniosków w konkursie trwał od 17 września do 8 października 2019. Łączna alokacja na konkurs wynosiła 3.600.000 zł (alokacja na lata 2019-21). W ramach konkursów wpłynęło 26 wniosków, z czego 12 nie spełniło kryteriów oceny formalnej, 14 wniosków zostało skierowanych do oceny merytorycznej. Ostatecznie w wyniku rozstrzygnięcia na liście rankingowej znalazło się 8 organizacji, na dofinansowanie których przeznaczono 1.616.924,18 zł (w tym w 2019: 180.73 zł, w 2020: 896.097,90

zł; w 2021: 539.861,55 zł).

Priorytet 2a

Decyzja o budowaniu własnych kapitałów żelaznych musi być podejmowana przez liderów organizacji pozarządowych w sposób świadomy z uwzględnieniem wszystkich okoliczności. Wsparcie w tym zakresie w ramach programu finansowanego ze środków publicznych powinno być w szczególności sposobem adresowane do tych organizacji, które są dobrze do tego przygotowane i dysponują niezbędnymi zasobami, także w postaci kapitału społecznego, aby oprzeć stabilność finansową swojej organizacji i jej projektów społecznych o taki instrument. Dlatego przed rozpoczęciem pierwszego konkursu na dofinansowanie projektów tworzenia początkowych kapitałów żelaznych Narodowy Instytut Wolności podjął niezbędne działania organizacyjne i informacyjne. W szczególności istotne było przygotowanie procedur naboru w taki sposób, aby z dofinansowania mogły skorzystać organizacje już w części do tego przygotowane. Procedury naboru, w postaci Regulaminu konkursu następnie poddane zostały szerokim konsultacjom społecznym. Projekt Regulaminu Konkursu został przedstawiony do konsultacji publicznych w okresie od 19 czerwca 2019 r. do 3 lipca 2019 roku. Informacja o prowadzonych konsultacjach została upubliczniona na profilach mediów społecznościowych NIW-CRSO (Facebook, Twitter), na stronie internetowej NIW-CRSO www.niw.gov.pl, a także na portalu www.ngo.pl. Do projektu Regulaminu Konkursu zgłoszono 18 uwag. W konsultacjach publicznych wzięły udział 4 organizacje pozarządowe. Wszystkie te uwagi zostały zaopiniowane przez Komitet Sterujący-Monitorujący PROO w dniu 16 lipca 2019 roku. Regulamin został zatwierdzony przez Radę NIW-CRSO w dniu 17 lipca 2019 roku.

Jednym z tematów wiodących II Konferencji NIW pt. „Społeczeństwo obywatelskie: przestrzeń troski o dobro wspólne” była tematyka budowania stabilności finansowej organizacji pozarządowych. W jej trakcie odbyły się panele m.in. takie jak: „Ekonomizacja non-profit: oksymoron czy droga do stabilności sektora?” oraz „Jeśli nie grant, to co: fundraising jako szczepionka ma grantozę?”. W efekcie działań podjętych w roku 2019 i przygotowaniu potencjalnych wnioskodawców do aplikowania w konkursie, na rok 2020 zaplanowano przeprowadzenie naboru wniosków oraz dofinansowanie zadań publicznych realizowanych w Priorytecie 2a PROO Edycja 2019 – 2020.

Priorytet 3

Projekt Regulaminu Konkursu został przedstawiony do konsultacji publicznych na platformie www.stacja-konsultacja.pl w okresie od 3 października 2018 r. do 14 października 2018 r. Informacja o prowadzonych konsultacjach została upubliczniona na profilach mediów społecznościowych NIW-CRSO (Facebook, Twitter), na stronie internetowej NIW-CRSO www.niw.gov.pl.

Konkurs został przeprowadzony w oparciu o regulamin zatwierdzony przez Radę NIW-CRSO w dniu 27 listopada 2018 roku. Łączna alokacja na konkurs wynosiła 5.600.000 zł. (alokacja na lata 2019-20). W ramach konkursu trwającego w dniach od 22 lutego do 26 marca wpłynęły 223 wnioski. Naborowi wniosków towarzyszył cykl spotkań informacyjnych, które odbyły się w Lublinie (14 luty), Krakowie (15 luty), Rzeszowie (18 luty), Kielcach i Szczecinie (19 luty), Gdańsku (20 luty), Olsztynie, Poznaniu i Wrocławiu (21 luty), Białymstoku (22 luty), Toruniu i Bydgoszczy (25 luty), Warszawie, Zielonej Górze i Katowicach (27 luty) i Łodzi (28 luty). Dodatkowo uruchomiono również infolinię, a potencjalni wnioskodawcy mogli również zadawać pytania za pośrednictwem skrzynki proo@niw.gov.pl. Przeprowadzono również webinarium poświęcone temu priorytetowi (01.03.2019 roku)

Wszystkie uzyskały pozytywną ocenę formalną. W wyniku rozstrzygnięcia w dniu 18 lipca dofinansowanie uzyskały wnioski złożone przez 32 organizacje, na łączną kwotę 5.589.473,98 zł, ostatecznie umowy podpisano z 30 organizacjami, na łączną kwotę 5.364.070,21 zł. (w tym dotacja na 2019 rok: 3.375.166,95 zł w 2020 r.:

1.988.903,26 zł).

Priorytet 4

Projekt Regulaminu Konkursu został przedstawiony do konsultacji publicznych na platformie www.stacja-konsultacja.pl w okresie od 3 października 2018 r. do 14 października 2018 r. Informacja o prowadzonych konsultacjach została upubliczniona na profilach mediów społecznościowych NIW-CRSO (Facebook, Twitter), na stronie internetowej NIW-CRSO www.niw.gov.pl.

Konkurs został przeprowadzony w oparciu o regulamin zatwierdzony przez Radę NIW-CRSO w dniu 27 listopada 2018 roku. Łączna alokacja na konkurs wynosiła 7.200.000 zł (alokacja na lata 2019-20). W ramach konkursu trwającego od 22 lutego do 26 marca wpłynęły 123 wnioski. Naborowi wniosków towarzyszył cykl spotkań informacyjnych, które odbyły się w Lublinie (14 luty), Krakowie (15 luty), Rzeszowie (18 luty), Kielcach i Szczecinie (19 luty), Gdańsku (20 luty), Olsztynie, Poznaniu i Wrocławiu (21 luty), Białymstoku (22 luty), Toruniu i Bydgoszczy (25 luty), Warszawie, Zielonej Górze i Katowicach (27 luty) i Łodzi (28 luty). Dodatkowo uruchomiono również infolinię, a potencjalni wnioskodawcy mogli również zadawać pytania za pośrednictwem skrzynki proo@niw.gov.pl. Ponadto, 01.03.2019 przeprowadzono webinarium poświęcone temu priorytetowi.

122 wnioski uzyskały pozytywną ocenę formalną. W dniu 17 lipca konkurs został rozstrzygnięty. Dofinansowanie uzyskały wnioski złożone przez 25 organizacji na łączną kwotę 6.804.430,40 zł. Ostatecznie umowy w ramach priorytetu 4 zawarły 24 organizacje na łączną kwotę 6.738.923,06 zł. (w tym dotacja na rok 2019: 3.158.321,94 zł., w 2020 r.: 3.580.601,12 zł.).

Priorytet 5

Projekt Regulaminu Konkursu został przedstawiony do konsultacji publicznych na platformie www.stacja-konsultacja.pl w okresie od 3 października 2018 r. do 14 października 2018 r. Informacja o prowadzonych konsultacjach została upubliczniona na profilach mediów społecznościowych NIW-CRSO (Facebook, Twitter), na stronie internetowej NIW-CRSO www.niw.gov.pl. Konkurs został przeprowadzony w oparciu o regulamin zatwierdzony przez Radę NIW-CRSO w dniu 27 listopada 2018 roku. Łączna alokacja na konkurs wynosiła 1.800.000 zł. W ramach konkursu ogłoszonego w dniu 28 marca można było składać wnioski w trybie ciągłym do dnia 16 grudnia. Dofinansowanie uzyskało 116 organizacji, wydatkowano na ten cel 949.889,71 złotych. O planowanym uruchomieniu priorytetu 5 informowano podczas cyklu spotkań informacyjnych, o których była mowa wcześniej. Podczas naboru uruchomiono infolinię, potencjalni wnioskodawcy mogli również zadawać pytania za pośrednictwem skrzynki proo@niw.gov.pl, a 15.03.2019 roku zorganizowano webinarium poświęcone temu priorytetowi.

W ramach Priorytetu 6 (Pomoc Techniczna):

Sfinansowano ocenę merytoryczną wniosków złożonych w priorytetach 1a, 1b, 3 i 4 dokonaną przez ekspertów wewnętrznych. Zakupiono materiały promujące program (torby materiałowe, magnesy okrągłe, pendrive'y, roll-upy, kołnотatniki, głośniki bluetooth, kubki porcelanowe z uchem, ołówki, długopisy metalowe i butelki sportowe). Zewnętrzna firma przygotowała na cele promocyjne animację dotyczącą PROO, Sfinansowano część kosztów wynikających z organizacji w dniu 29 listopada 2019 roku z inicjatywy NIW-CRSO konferencji pt. „Społeczeństwo obywatelskie: przestrzeń troski o dobro wspólne”. Jeden z paneli dyskusyjnych podczas konferencji bezpośrednio nawiązywał do priorytetu 3 PROO bowiem dotyczył mediów obywatelskich, dwa panele dotyczyły zapewnienia stabilności finansowej organizacji pozarządowych.

Ze środków pomocy technicznej sfinansowano również wydatki związane z zakupem monitora i laptopa na potrzeby Biura obsługującego program, oraz koszty obsługi i rozbudowy Systemu Obsługi Dotacji.

<p>W ramach pomocy technicznej finansowano koszty wyjazdów pracowników Biura obsługującego PROO na spotkania informacyjne, które odbyły się w lutym 2019 roku w każdym z miast wojewódzkich oraz inne wydarzenia podczas których był prezentowany program PROO.</p> <p>W 2019 roku w związku z realizacją programu Komitet Sterująco-Monitorujący PROO, powołany Zarządzeniem nr 4 Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego z dnia 19 marca 2019 roku odbył 2 posiedzenia (w dniach 16 lipca i 30 października 2019 roku). Podczas posiedzenia w dniu 16 lipca, tak jak to już wyżej wspomniano, zaprezentowano i zaopiniowano uwagi do Regulaminów Konkursów w ramach priorytetu 1b i 2a PROO, omówiono również bieżący stan prac w Priorytetach 1a, 3, 4 i 5. Podczas posiedzenia Komitetu w dniu 30 października zaprezentowano i zaopiniowano uwagi do Regulaminu Konkursu w ramach priorytetu 1a, edycja 2020.</p> <p>W IV kwartale 2019 roku rozpoczęto przygotowania do przeprowadzenia, zgodnie z zapisami programu PROO jego pierwszej ewaluacji, która ma się zakończyć do 31 marca 2020 roku. W ramach przygotowania określono założenia i zakres ewaluacji pierwszego etapu PROO, dobrano metody i próby badawcze i dokonano rozeznania rynku poprzedzającego wybór ewaluatorów zewnętrznych.</p> <p>Monitoring i kontrola</p> <p>W 2019 roku z uwagi na fakt, że realizacja większości zadań dofinansowanych w 2019 roku rozpoczęła się w II połowie roku, oraz brak był projektów zakończonych, nie przeprowadzano kontroli projektów. W ramach priorytetu 5 zrealizowano natomiast 1 wizytę monitorującą.</p>				
Liczba podmiotów objętych wsparciem finansowym (wraz z łączną kwotą przyznanych dotacji¹¹)		Średnia kwota dofinansowania projektu		Mediana kwoty dofinansowania projektu
329 (99.515.078,38 zł)		302.477.44 zł		297.800,00 zł
Łączna liczba złożonych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (projektów)			Liczba zaakceptowanych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (wraz z łączną kwotą rozliczonej dotacji)	
terminowo		nieterminowo		
Nie dotyczy		Nie dotyczy		Nie dotyczy
Liczba podmiotów wobec których wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie: zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, w nadmiernej wysokości, pobranej nienależnie				
0				
Finansowanie programu	Źródło finansowania programu	Kwota środków przeznaczona na realizację programu w okresie danego roku	Kwota środków faktycznie wydatkowanych	Kwota środków niewydatkowanych, wraz z uzasadnieniem

¹¹ Przyznane dotacje – oznaczają wysokość dotacji, które w 2019 roku przyznano poszczególnym organizacjom, obejmujące cały okres realizacji projektu/zadania (lata 2019-2021)

	Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego	43.492.400 zł	Na dofinansowanie zadań w ramach priorytetów 1-5 wydatkowano kwotę: 35.101.508,80 zł W ramach pomocy technicznej wydatkowano kwotę 1.351.801,23 zł	8.390.891,20 zł z tego: 7.978 641,15 zł (dofinansowanie zadań w ramach priorytetów 1-5) oraz 598.000,77 zł (pomoc techniczna) Powyższa kwota nie została wydatkowana ze względu na kilka czynników: <ul style="list-style-type: none"> • Rezygnacje z przyznanego dofinansowania w ramach priorytetu 1a przez organizacje w listopadzie i grudniu 2019 roku, co uniemożliwiło dofinansowanie kolejnych organizacji z listy rezerwowej • nieprzeprowadzenie naboru wniosków w ramach priorytetu 2a, • mniejsze niż się spodziewano zainteresowanie udziałem w konkursie ogłoszonym w ramach konkursu 1b • duża liczba wniosków złożonych w ramach priorytetu 5, które nie spełniły kryteriów merytorycznych umożliwiających przyznanie im dofinansowania.
Kontrola	Liczba kontroli planowych		Liczba kontroli przeprowadzonych w ramach programu	Liczba kontroli w trybie uproszczonym
	0		0	0
Stopień realizacji wskaźników określonych dla Programu	Nie dotyczy – Program nie był wdrażany w zakresie umożliwiającym realizację wskaźników.			
Opis efektów programu	produkty	Nie dotyczy – Program nie był wdrażany w zakresie umożliwiającym osiągnięcie produktów.		
	rezultaty	Nie dotyczy – Program nie był wdrażany w zakresie umożliwiającym osiągnięcie rezultatów.		
	oddziaływanie	Nie dotyczy – Program nie był wdrażany w zakresie umożliwiającym osiągnięcie oddziaływań.		

<p>Inne pozafinansowe formy wsparcia podmiotów/wolontariuszy, do których adresowane były działania w ramach programów</p>	<p>W ramach innych pozafinansowych form wsparcia podmiotów do których adresowane były działania w ramach programów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zrealizowano cykl spotkań informacyjnych, które odbyły się w Lublinie (14 luty), Krakowie (15 luty), Rzeszowie (18 luty), Kielcach i Szczecinie (19 luty), Gdańsku (20 luty), Olsztynie, Poznaniu i Wrocławiu (21 luty), Białymstoku (22 luty), Toruniu i Bydgoszczy (25 luty), Warszawie, Zielonej Górze i Katowicach (27 luty) i Łodzi (28 luty), • zrealizowano cykl webinarów informacyjnych, każdy z nich był poświęcony innemu priorytetowi PROO, • uruchomiono 2 infolinie, dzięki którym potencjalni zainteresowani uczestnictwem w programie PROO, jak również jego beneficjenci, mogli uzyskać wszelkie interesujące ich informacje, • w ramach Akademii NIW zrealizowano webinarium „Jak założyć organizację pozarządową (13 sierpnia) oraz warsztaty „Zarządzanie strategiczne w organizacjach pozarządowych (28 sierpnia), • przeprowadzono 1 wizytę monitorującą organizację realizującą zadanie w ramach PROO priorytet 5 (Instytut Dyskursu i Dialogu), • udzielano odpowiedzi na pytania kierowane skrzynką proo@niw.gov.pl, • o programie PROO informowano również podczas wydarzeń organizowanych przez inne organizacje w Chojnicach (24 maja), Radomiu (12 czerwca), Koszęcinie (2 września), Łodzi (9 października), Krakowie (12 grudnia).
<p>Liczba podmiotów/wolontariuszy, które objęto wsparciem pozafinansowym</p>	<p>Nie jest możliwe jej dokładne oszacowanie</p>

4. REALIZACJA PROGRAMÓW ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO (należy wypełnić załącznik do niniejszego wzoru sprawozdania, odrębnie dla każdego programu)	
Tytuł i podstawa prawna realizowanego programu	<p>Tytuł: „Rządowy Program Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych na lata 2018-2030”</p> <p>Podstawa prawna: Uchwała Rady Ministrów nr 138/2018 z dnia 2 października 2018 r. w sprawie przyjęcia programu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod nazwą „Rządowy Program Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych na lata 2018-2030”</p>
Opis działań realizowanych w ramach programu	<p>Program (dalej ROHiS) podkreśla strategiczną rolę harcerstwa w Polsce oraz wagę, jaką państwo przykłada do wsparcia jego rozwoju.</p> <p>Głównym celem Programu jest wzmocnienie organizacji harcerskich w odniesieniu do potencjału instytucjonalnego oraz efektywności i jakości działalności programowej, w tym w szczególności kształcenia traktowanego jako rozwój osobisty oparty na filarach rozwoju umysłowego, fizycznego i duchowego. Cele szczegółowe Programu zdefiniowano jako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podnoszenie umiejętności, kompetencji i kwalifikacji wychowawców, dzieci i młodzieży zaangażowanych w działalność harcerską. 2. Rozwój wolontariatu w organizacjach harcerskich. 3. Wzmocnienie współpracy organizacji harcerskich oraz podmiotów sektora publicznego. <p>Program jest wdrażany w ramach trzech zadań operacyjnych:</p> <p>Zadanie 1. Wsparcie kształcenia i działań programowych w organizacjach harcerskich;</p> <p>Zadanie 2. Wsparcie instytucjonalne organizacji harcerskich;</p> <p>Zadanie 3. Pomoc techniczna.</p> <p>W 2019 r. realizowane były działania w ramach projektów dwuletnich dofinansowanych w konkursie ROHiS Edycja 2018 r.</p> <p>W ramach wdrażania Programu realizowano działania związane z obsługą dotacji przyznanych organizacjom harcerskim i skautowym w wyniku realizacji otwartego konkursu ROHiS Edycja 2018 roku. W 2019 roku dokonano oceny 7 sprawozdań częściowych złożonych przez organizacje harcerskie i skautowe, które uzyskały dofinansowanie w ramach Programu. Po ich zatwierdzeniu, NIW-CRSO przekazał organizacjom transzę dotacji na rok 2019 r.</p> <p>W dniu 14 marca 2019 r. podpisana została umowa pomiędzy Skarbem Państwa – Kancelarią Prezesa Rady Ministrów a NIW-CRSO w sprawie przekazania dotacji celowej na realizację zadania zarządzania Programem ROHiS.</p> <p>Zorganizowano 4 kwartalne spotkania przedstawicieli Beneficjentów z Instytucją Zarządzającą, zgodnie z zaleceniem wynikającym z Programu. Podczas spotkań omawiany był m.in. postęp realizacji zadań przez beneficjentów, plany działań poszczególnych beneficjentów, w tym także plany wspólnych przedsięwzięć z NIW-CRSO. Grudniowe spotkanie kwartalne poświęcone było również kwestiom ewaluacji Programu. W tym celu przeprowadzony został wywiad grupowy.</p> <p>W ramach Konkursu Edycja 2018 przeprowadzono 11 wizyt monitorujących. Monitoringiem zostali objęci wszyscy beneficjenci wraz z niektórymi jednostkami terenowymi: Stowarzyszenie Harcerstwa Katolickiego „Zawisza” Federacja Skautingu Europejskiego (wizyta monitorująca w dniu 17 czerwca 2019 r.), Stowarzyszenie Harcerskie (wizyta monitorująca w dniu 18 czerwca 2019 r.), Związek Harcerstwa Polskiego (wizyta monitorująca w dniu 5 września 2019 r.), Związek Harcerstwa</p>

Rzeczypospolitej (wizyta monitorująca w dniu 10 września 2019 r.), Chorągiew Gdańska Związku Harcerstwa Polskiego (wizyta monitorująca w dniu 16 września 2019 r.) oraz Niezależny Krąg Instruktorów Harcerskich "Leśna Szkoła" im. Henryka Wieczorkiewicza (wizyta monitorująca w dniu 16 września 2019 r.), Okręg Pomorski Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej (wizyta monitorująca w dniu 17 września 2019 r.), Skauci Króla (wizyta monitorująca 19 listopada 2019 roku), Chorągiew Dolnośląska Związku Harcerstwa Polskiego (wizyta monitorująca 19 listopada 2019 roku), Royal Rangers Polska (wizyta monitorująca 20 listopada 2019 roku), Chorągiew Stołeczna Związku Harcerstwa Polskiego (wizyta monitorująca 26 listopada 2019 roku).

W dniu 29 listopada 2019 r. dwóch reprezentantów NIW-CRSO uczestniczyło w Forum o Wychowaniu zorganizowanym przez beneficjentów ROHiS. Podczas Forum uczestnicy omawiali kwestie związane z teorią wychowania, wartości, odpowiedzialności, potencjału młodych ludzi w harcerstwie i skautingu. Forum o wychowaniu jednoznacznie pokazało, że: po pierwsze spotkanie różnych organizacji harcerskich i skautowych i rozmowa na wspólne tematy jest potrzebne (integracja środowiska), po drugie, różne organizacje mają te same problemy i mogą je wspólnie rozwiązywać i po trzecie kolejne Forum powinno mieć większy zasięg poprzez szerszy krąg odbiorców (uczestników konferencji). Rezultatem Forum będzie natomiast publikacja pokonferencyjna zawierająca 15 artykułów o wychowaniu młodego człowieka – autorami będą reprezentanci świata nauki, społeczeństwa obywatelskiego i praktycy wychowania oraz 9 filmów związanych z wychowaniem.

Również 29 listopada 2019 roku odbyła zorganizowana przez NIW-CRSO konferencja pt. „Społeczeństwo obywatelskie: przestrzeń troski o dobro wspólne”. W trakcie trwania konferencji przedstawiciele organizacji harcerskich i skautowych - beneficjenci Programu ROHiS prezentowali dorobek organizacji i dobre praktyki w ramach stanowisk udostępnionych organizacjom pozarządowym. Beneficjenci ROHiS uczestniczyli również w panelu dyskusyjnym poświęconym sprawom młodzieżowych rad przy jednostkach samorządu terytorialnego oraz działalności organizacji harcerskich, a także prezentowali w trakcie oficjalnej Gali działania finansowane przez ROHiS.

W dniu 16 grudnia 2019 roku odbyło się pierwsze posiedzenie Komitetu Sterującego-Monitorującego Program ROHiS. Komitet przyjął regulamin pracy oraz przedstawił swoje stanowisko do projektu Regulaminu Konkursu ROHiS Edycja 2020.

Organizacje harcerskie powołały w ramach realizacji zadań Programu Radę Organizacji Harcerskich. Jednym z członków Rady jest Dyrektor NIW-CRSO. W 2019 odbyły się 4 posiedzenia Rady, podczas których omawiano m.in. kierunki aktualnych i planowanych działań.

W IV kwartale 2019 r. rozpoczęto przygotowanie nowej Edycji Konkursu ROHiS na lata 2020-21. Odbyły się konsultacje społeczne projektu Regulaminu Konkursu Edycja 2020, w trakcie których zgłoszono 26 uwag. Raport z konsultacji społecznych został umieszczony na stronie internetowej NIW-CRSO. Projekt Regulaminu został przedstawiony Komitetowi Sterującego-Monitorującemu, który pozytywnie go zaopiniował (wraz z naniesieniem uwag zgłoszonych podczas posiedzenia KSM). Na początku 2020 r. uzgodniony i poprawiony projekt Regulaminu Konkursu Edycja 2020 został przedstawiony Radzie NIW-CRSO do zatwierdzenia. Otwarcie naboru wniosku w Konkursie ROHiS Edycja 2020 zaplanowano na lutym 2020 r.

Ponadto, w 2019 r. realizowane były następujące zadania w ramach ewaluacji on-going ROHiS przypadające na pierwszy dwuletni cykl Programu (od rozpoczęcia do 31 marca 2020 r.).

- 1) szkolenie z ewaluacji dla zespołu zarządzającego ROHiS w IZ;
- 2) opracowanie planu ewaluacji pierwszego etapu wdrażania ROHiS;

3) opracowanie narzędzi ewaluacyjnych i samodzielna realizacja badań w ramach ewaluacji pierwszego etapu wdrażania ROHiS.

Szkolenie „Ewaluacja Rządowego Programu Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych (ROHiS) na lata 2018-2030” odbyło się 17 i 20 grudnia 2019 r. i zostało przeprowadzone przez Polskie Towarzystwo Ewaluacyjne. Szkolenie miało na celu przygotowanie zespołu zarządzającego do prowadzenia autoewaluacji ROHiS. W programie szkolenia znalazły się następujące zagadnienia: wprowadzenie do ewaluacji programów społecznych, metody badań ewaluacyjnych, wskaźniki w monitoringu i ewaluacji, warunki i korzyści z udanej ewaluacji, konstruowanie narzędzi ewaluacyjnych, opracowanie i wykorzystanie wyników ewaluacji, współpraca z wykonawcą ewaluacji, najczęściej popełniane błędy w ewaluacji. W ramach szkolenia przeprowadzony został warsztat, w trakcie którego uczestniczki samodzielnie opracowały najważniejsze elementy koncepcji ewaluacji programu na przykładzie ROHiS. Rezultatem było m.in. sformułowanie celu ewaluacji i pytań badawczych, wybór kryteriów ewaluacyjnych, dobór adekwatnych metod i narzędzi badawczych, określenie prób badawczych. Te elementy zostały wykorzystane podczas opracowania ostatecznej wersji planu ewaluacji pierwszego etapu i ramowej strategii ewaluacji ROHiS.

Na podstawie założeń wypracowanych podczas szkolenia opracowana została ostateczna wersja planu ewaluacji pierwszego etapu wdrażania ROHiS, w której założono jakie badania, jakimi metodami i z udziałem jakich grup uczestników zostaną przeprowadzone. Zgodnie z tym planem przeprowadzono wewnętrzną ewaluację on-going ocena pierwszego etapu ROHiS, która angażowała przedstawicieli organizacji harcerskich i skautowych biorących udział w Programie (koordynatorów projektów wspartych z ROHiS i kadre szkoleniową/wychowawczą organizacji) oraz Instytucję Zarządzającą (IZ). Przy przeprowadzeniu oceny zastosowane zostaną następujące jakościowe i ilościowe techniki badawcze: zogniskowany wywiad grupowy (FGI) z przedstawicielami OHiS (19 grudnia 2019 r.), indywidualne wywiady grupowe z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej, wspomagany komputerowo wywiad internetowy (CAWI) z kadrami wychowawczą OHiS.

Główne wnioski z badania:

- Dotychczas zadania w Programie realizowane były skutecznie. Dotyczy to głównie Zadań 1 i 2.3, czyli ukierunkowanych do wewnątrz organizacji, na które położony był największy nacisk.
- Program kompleksowo odpowiada na potrzeby harcerzy, skautów i organizacji. Beneficjenci wsparcia w ROHiS generalnie uważają je za adekwatne i trafne. Doceniany jest zarówno wkład ROHiS w szkolenia dla kadry instruktorskiej (Zadanie 1) jak i inwestycje w sprzęt i infrastrukturę (Zadanie 2.3).
- Zrealizowane działania stanowią solidną podstawę do tego by oczekiwać, że nastąpi zakładana w Programie zmiana społeczna polegająca na rozwoju organizacji.
- Koordynatorzy OHiS mają bardzo silne poczucie bycia upodmiotowionymi w ROHiS – dostrzegają swoje sprawstwo w Programie, angażują się w podejmowanie decyzji i biorą odpowiedzialności za swoje działania. Zjawisko to nie odnosi się do instruktorów OHiS, którzy w Programie pełnią rolę beneficjentów/odbiorców wsparcia.
- W efekcie realizacji Programu nastąpiła integracja OHiS dostrzegana głównie przez koordynatorów i przedstawicieli central organizacji.
- Działania promujące ruch harcerski i skautowy i ROHiS nie spotkały się z dużym zainteresowaniem ze strony członkiń i członków organizacji. Większość z nich nie korzysta z programowej strony internetowej, nie śledzi dedykowanych OHiS profili w mediach społecznościowych i nie ogląda spotów telewizyjnych

	<p>Programu.</p> <ul style="list-style-type: none"> Zasoby ludzkie zaangażowane w realizację ROHiS zarówno przez organizacje będące beneficjentami, jak i IZ są wystarczające do tego by Program był sprawnie wdrażany. <p>W badaniu sformułowano rekomendacje dotyczące dalszych kierunków działania, promocji Programu i wizerunku ruchu harcerskiego, empowerment i wskaźników.</p>			
Liczba podmiotów objętych wsparciem finansowym (wraz z łączną kwotą przyznanych dotacji¹²)	Średnia kwota dofinansowania projektu	Mediana kwoty dofinansowania projektu		
7 podmiotów realizowało umowy, na które uzyskały dofinansowanie w ramach konkursu w roku 2018 (transza dotacji na rok 2019 wyniosła łącznie): 14.550.000,00 zł	2.078.571,43 zł	236.000,00 zł		
Łączna liczba złożonych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (projektów)		Liczba zaakceptowanych sprawozdań z realizacji zadań publicznych (wraz z łączną kwotą rozliczonej dotacji)		
terminowo	nieterminowo			
7 sprawozdań cząstkowych z realizację zadań w 2019 r.	0	7 sprawozdań cząstkowych z realizację zadań w 2019 r. łączna kwota rozliczonej dotacji 14.544.354,87 zł		
7 sprawozdań końcowych z realizację zadań w latach 2018-2019	0	7 sprawozdań końcowych z realizację zadań w latach 2018-2019 łączna kwota rozliczonej dotacji 31.339.216,92 zł		
Liczba podmiotów wobec których wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie: zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, w nadmiernej wysokości, pobranej nienależnie				
0				
Finansowanie programu	Źródło finansowania programu	Kwota środków przeznaczona na realizację programu w okresie danego roku	Kwota środków faktycznie wydatkowanych	Kwota środków niewydatkowanych, wraz z uzasadnieniem
	dotacja celowa (dotacje) i podmiotowa (pomoc techniczna)	15.000.000,00 zł	14.654.437,61 zł	1. Zwrot przez beneficjenta niewykorzystanej dotacji w wysokości 5.645,13 zł. 2. Niewykorzystane środki z Pomocy technicznej programu

¹² Przyznane dotacje – oznaczają wysokość dotacji, które w 2019 roku przyznano poszczególnym organizacjom, obejmujące cały okres realizacji projektu/zadania.

				325.562,39 zł. Niepełne wykorzystanie zaplanowanych środków spowodowane było unieważnieniem przetargu na realizację filmów promocyjnych, mniejszymi niż planowano wydatkami na gadżety promujące program.
Kontrola	Liczba kontroli planowych	Liczba kontroli przeprowadzonych w ramach programu		Liczba kontroli w trybie uproszczonym
	0	0		0
Stopień realizacji wskaźników określonych dla Programu	Na dzień 31 grudnia 2019 r. stopień realizacji wskaźników określonych dla Programu za rok 2019 wyniósł 17% (w całym horyzoncie trwania Programu), a stopień realizacji za lata 2018-2019 wyniósł 20% (w całym horyzoncie trwania Programu).			
Opis efektów programu	produkty	Liczba beneficjentów objętych wsparciem (liczba beneficjentów będących stroną lub partnerem umowy o dofinansowanie zadań, lub stroną umowy o współpracy) – 7 (zawarto 7 umów na realizację realizacji zadań).		
	rezultaty	<p>Poniżej zaprezentowano zestawienie poziomu realizacji wskaźników realizacji poszczególnych zadań w okresie sprawozdawczym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba uczestników szkoleń: 7.585 os. – Liczba szkoleń: 344 – Liczba planów pracy lub planów warsztatów: 2.616 – Liczba stopni rozwoju: 46.658 – Liczba warsztatów specjalistycznych: 228 – Liczba uczestników warsztatów specjalistycznych: 3.803 os. – Liczba projektów: 7.946 – Liczba uczestników projektów: 168.479 os. – Stworzenie strategii: 0 szt. – Liczba spotów radiowych: 3 – Liczba spotów telewizyjnych: 2 – Liczba programów publicystycznych: 3 – Liczba kampanii medialnych: 2 – Liczba uczestników Programu: 10.788 os. – Liczba jednostek korzystających ze środków Programu 		

		<p>na poziomie gminy lub powiatu: 497</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba jednostek korzystających ze środków Programu na poziomie województwa: 33 - Wypracowanie programów: 1 program - Wypracowanie rozwiązań: 2. - spotkania Rady Organizacji Harcerskich: 4 posiedzenia. <p>Zadanie 2.1 Organizacje harcerskie w Polsce jako partner strategiczny zostało przewidziane do realizacji w ramach Konkursu Edycja 2018. Zadanie to zostało zrealizowane poprzez uczestnictwo w wypracowaniu strategii i umowy partnerstwa strategicznego współpracy organizacji harcerskich i skautowych z władzami państwowymi. W ramach wspólnych zespołów organizacji harcerskich i skautowych kontynuowano współpracę z Parlamentarnym Zespołem ds. Harcerstwa w Polsce i Poza Granicami Kraju oraz Parlamentarnym Zespołem Przyjaciół Harcerstwa. Uaktualniano i weryfikowano listy priorytetowych instytucji państwowych; systematycznie co ok. 2 miesiące określano pola współpracy, zakresu i kolejności działań z wybranymi instytucjami państwowymi. Odbyło się kilka spotkań warsztatowych z przedstawicielami Lasów Państwowych, Komendy Głównej Policji, Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej i przedstawicielami Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji zaowocowały m.in. podpisaniem aneksu do Protokołu Uzgodnień w zakresie wzmocnienia bezpieczeństwa na obozach harcerskich pod namiotami oraz porozumienia organizacji harcerskich z Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe. W ramach Rady Organizacji Harcerskich dyskutowano i podjęto uchwały dotyczące aktów prawnych dot. Młodzieżowej Rady przy MEN, dyskutowano również na temat wdrożenia ustawy o turystyce. W ramach przygotowania i wypracowania propozycji rozwiązań umożliwiających udział organizacji harcerskich w zarządzaniu kryzysowym odbyło się spotkanie w KPRP z Prezydentem RP i przedstawicielami Wojsk Obrony Terytorialnej. Wartość docelowa wskaźnika w roku 2030 do zadania 2.1 wynosi „1”. Mimo podejmowania działań przez beneficjentów w ramach tego zadania w 2019 r., wartość docelowa wskaźnika zaplanowana została na poziomie „0”. Realizacja tego zadania została zaplanowana na cały okres realizacji Programu ze względu na jego wielokierunkowość (w tym konieczność współpracy z wieloma ministerstwami) i czasochłonność przygotowania efektywnej strategii współpracy państwa z ruchem harcerskim.</p>
	<p>oddziaływanie</p>	<p>W wyniku realizacji Programu w 2019 r. organizacjom harcerskim zagwarantowano możliwość stabilnego działania i planowania działań. Uwzględniając skalę oddziaływania ruchu harcerskiego, w wyniku wdrażania Programu uzyskano znaczące oddziaływanie w odniesieniu do kształcenia świadomych, aktywnych i zaangażowanych w życie społeczne i publiczne obywateli (wskazują na to dane w zakresie rezultatów Programu). Stąd wsparcie organizacji harcerskich pozytywnie wpływa na wzmocnienie procesów rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.</p>

<p>Inne pozafinansowe formy wsparcia podmiotów / wolontariuszy, do których adresowane były działania w ramach programów</p>	<p>W ramach pozafinansowych form wsparcia odbyły się wizyty monitorujące u beneficjentów, spotkania kwartalne IZ z beneficjentami, a także spotkania z beneficjentami w zakresie przygotowania sprawozdań częściowych i końcowych, bądź bieżącej obsługi realizowanych zadań.</p>
<p>Liczba podmiotów / wolontariuszy, które objęto wsparciem pozafinansowym</p>	<p>7 podmiotów</p>